III. KARABAGH
INTERNATIONAL CONGRESS OF MODERN STUDIES IN SOCIAL AND HUMAN SCIENCES

Institute of the Caucasus Studies/ Azerbaijan National Academy of Sciences
Karabagh, Azerbaijan
June 7-10, 2022

Ref : KC-II-21-234001
Topic : Letter of Acceptance
17/05/2022

Assoc. Prof. Dr. Serap ÜNAL
Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye

Herewith, the international scientific committee is happy to inform you that the peer-reviewed entitled (**IN THE TRADITIONAL ARTS OF TWO STATES AND ONE NATION FROM PROBLEM TO SOLUTION)** has been accepted for oral presentation as well as inclusion in the conference proceedings of the III. KARABAGH INTERNATIONAL CONGRESS OF MODERN STUDIES IN SOCIAL AND HUMAN SCIENCES to be held in Karabagh, Azerbaijan during June 7-10, 2022.

We are looking forward to hearing from you.
With Warmest Regards

Prof. Dr. Ramazan GAFARLI
Chair of Organizing Committee

CERTIFICATE

of Participation

This Certificate is proudly presented to

Assoc. Prof. Dr. Serap ÜNAL

in oral and technical presentation, recognition and appreciation
of research contributions to

3RD KARABAGH INTERNATIONAL CONGRESS
OF MODERN STUDIES IN SOCIAL AND HUMANITIES
held on June 7-10, 2022 / Karabagh, Azerbaijan
Institute of the Caucasus Studies, Azerbaijan National Academy of Sciences

with the paper entitled

IN THE TRADITIONAL ARTS OF TWO STATES AND ONE NATION FROM
PROBLEM TO SOLUTION

PROF. DR. RAMAZAN GAFARLI
Chairman of the Organizing Committee

www.karabaghconference.com

KARABAKH

III. INTERNATIONAL Congress of Modern Studies in Social Sciences and Humanities

"YEAR OF SHUSHA- 2022"

June 7-10, 2022
Karabagh/Azerbaijan

PROCEEDING BOOK VOLUME-1

Editor
Prof. Dr. Ramazan GAFARLI

ISBN: 978-625-8323-18-4

KARABAKH

III. INTERNATIONAL CONGRESS OF MODERN STUDIES IN SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES

"YEAR OF SHUSHA- 2022"

June 7-10, 2022 Karabagh/Azerbaijan

Azerbaijan National Academy Of Sciences Folklore Institute
Institute Of Economic Development And Social Studies - IKSAD (Turkey)
Instıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS
Azerbaijan State Pedagogical University
Nahchivan State University
"Nahchivan" University
ANAS Central Scientific Library

PROCEEDINGS BOOK

(Volume-1)

Edited by

Prof. Dr. Ramazan GAFARLI

All rights of this book belong to IKSAD GLOBAL.
Without permission can't be duplicate or copied. Authors of chapters are responsible both ethically and juridically.
IKSAD Publications – 2022 ©

Issued: 01.07.2022
ISBN: 978-625-8323-18-4

CONGRESS ID

KARABAKH

III. INTERNATIONAL CONGRESS OF MODERN STUDIES IN SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES

ORGANIZATORS

Azerbaijan National Academy Of Sciences Folklore Institute

Institute Of Economic Development And Social Studies -IKSAD (Turkey)

Institute of linguistics named after Nasimi of ANAS

Azerbaijan State Pedagogical University

Nahchivan State University

"Nahchivan" University

ANAS Central Scientific Library

DATE-PLACE

June 7-10, 2022

Karabagh/Azerbaijan

EDITOR

Prof. Dr. Ramazan GAFARLI

EVALUATION PROCESS

All applications have undergone a double-blind peer review process

TOTAL NUMBER OF PAPERS: 357

THE NUMBER OF PAPERS FROM TURKEY: 61

OTHER COUNTRIES: 294

PARTICIPANT COUNTRIES (12):

Turkey, Azerbaijan, Iran, Indonesia, Russia, China, Kazakhstan, Nigeria, Brazil, Malaysia, South Africa, Iraq

HONORARY PRESIDENT OF CONGRESS

Prof. Dr. Academic Mukhtar IMANOV - Director of the ANAS Folklore Institute

CHAIRMAN OF CONGRESS

Prof. Dr. Mahire HUSEYNOVA - ASPU Vice-Chancellor of International Relations, Dean of the Faculty of Philology

CHAIRMAN OF THE ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Ramazan GAFARLI - ANAS Folklore Institute, Dede Korkut Branch and Dede Korkut Journal Chairman

CONGRESS CHAIRMAN OF THE SCIENTIFIC COMMITTEE ON LITERATURE AND FOLKLORE

Assoc. Aziz ALEKBERLI - ANAS Folklore Institute, Member of Parliament

CHAIRMAN OF THE SCIENTIFIC COMMITTEE FOR CONGRESS PHILOSOPHY

Prof. Dr. Mammad ELİYEV - ANAS Director of the Central Scientific Library

CHAIRMAN OF THE SCIENTIFIC COMMITTEE ON CONGRESS LINGUISTICS

Prof. Dr. Nadir MEMMEDLİ - Director of the Instıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS

ORGANIZING COMMITTEE MEMBER

Prof. Dr. Mustafa TALAS - Nigde Omer Halisdemir University

ORGANIZING COMMITTEE MEMBER

Prof. Dr. Necati DEMİR - Gazi University

GENERAL COORDINATOR

Elvan CAFEROV

CONFERENCE ORGANIZING COMMITTEE

Assoc. Aziz ALEKBERLİ - ANAS Folklore Institute, Member of Parliament

Prof. Dr. Academic Mohsun NAGHISOYLU - Instıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS
Prof. Dr. Sevinc ALIYEVA - Director of the Monitoring Center of the State Language Commission (Azerbaijan)
Prof. Dr. Seyfeddin RZASOY -ANAS Folklore Institute
Prof. Dr. Mirvari ISMAYILOVA - Azerbaijan State Pedagogical University
Prof. Dr. Ismayil KAZIMOV - Instıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS
Prof. Dr. Efzeleddin ASKEROV - ANAS Folklore Institute
Prof. Dr. Meherrem KASIMLI- ANAS Literary Institute on behalf of Nizami Ganjavi

Prof. Dr. Mammed ALİYEV - Literary Institute on behalf of ANAS Nizami Ganjavi
Prof. Dr. Almaz HASANKIZI – ANAS Folklore Institute
Prof. Dr. Islam SADIK - ANAS Folklore Institute
Prof. Dr. Metanet ABBASOVA - ANAS Folklore Institute
Prof. Dr. Aghaverdi KHALIL - ANAS Folklore Institute
Prof. Dr. Seher ORUCOVA - Baku State University
Prof. Dr Yegane ISMAYILOVA - Baku State University
Prof. Dr. Alfiye YUSUPOVA - Kazan Federal University of Tatarstan
Prof. Dr. Firdaus KHISAMITDINOVA - Russian Bashkortostan Academy of Sciences
Prof. Dr. Gulzar İBRAHİMOVA - Baku Eurasia University
Prof. Dr. Muntazir MEHDI - Pakistan University of Modern Languages
Prof. Dr. Rustem KAMAL - Oil and Industry University
Prof. Dr. Merziyye NECEFOVA- ANAS Literary Institute on behalf of Nizami Ganjavi
Prof. Dr. Hacer HUSEYINOVA – ASPU Faculty of Philology
Assoc. Dr. Nazile ABDULLAZADE - Azerbaijan State Pedagogical University
Assoc. Dr. Serhan HAVERİ- ANAS Board of Directors
Assoc. Dr. Sefa KARAYEV- ANAS Advisory Board
Assoc. Dr. Zumrut MENSIMOVA- ANAS Registrar's Office
Assoc. Dr. Aynur HALİLOVA - Literary Institute on behalf of ANAS Nizami Ganjavi
Assoc. Dr. Gülnar SAMEDOVA - ANAS, Institute of Economics
Assoc. Dr. Getibe GULİYEVA - Instıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS
Assoc. Dr. Terane SHUKURLU - Instıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS
Assoc. Dr. Zamig TEHMEZOV - Instıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS
Assoc. Dr. Firuza SIBGAYEVA - Kazan Fedaeral University of Tatarstan
Assoc. Dr. İrade KERİMOVA - Azerbaijan State Pedagogical University
Assoc. Dr. Konul SAMEDOVA - Azerbaijan State Pedagogical University
Assoc. Dr. Shehla GULIYEVA - ANAS Central Scientific Library
Assoc. Dr. Mammedeli BABAŞLI - ANAS Institute of Religious Studies
Assoc. Dr. Ruslan ABDULLAYEV - Instıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS
Assoc. Dr. Baba MUHARREMLI - Linguistics Institute on Behalf of ANAS Generation
Assoc. Dr. Aynel MEŞEDİYEVA - Instıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS
Dr. Terane NAGHIYEVA - Azerbaijan State Pedagogical University
Dr. Arzu MEMMEDHANLI- ANAS Registrar's Board
Dr. Dilshoda MUBAREKOVA - Tashkent State University
Dr. Reyhan CAFEROVA – ANAS Central Scientific Library
Dr. Ragif HUSEYNOV - Hungary Tomari Pal University, İKSAD Hungary Coordinator
Dr. Mustafa Latif EMEK- IKSAD Institute
Mubariz GOYUSHLU – ANAS entral Scientific Library
Gunel EHEDOVA - ANAS Central Scientific Library

CONFERENCE SCIENTIFIC COMMITTEE

Academic Kemal ABDULLA - On Behalf of ANAS Nesimi, Institute of Linguistics, Turkology Journal Editor-in-Chief
Prof. Dr. İsmail MEMMEDLİ- Instıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS
Prof. Dr. Mayıl ASKEROV- Instıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS
Prof. Dr. Sayali SADIGOVA- IInstıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS
Prof. Dr. Kamile Veliyeva- Instıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS
Prof. Dr. Gezenfer KAZIMOV- Instıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS
Prof. Dr. Seyfeddin RZASOY- ANAS Folklore Institute
Prof. Dr. İsmail KAZIMOV- Instıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS
Prof. Dr. Mirvari ISMAYILOVA- Azerbaijan State Pedagogical University
Prof. Dr. Efzeleddin ASKEROV- ANAS Folklore Institute
Prof. Dr. Almaz HASANKIZI- ANAS Folklore Institute

Prof. Dr. Islam SADIK- ANAS Folklore Institute
Prof. Dr. Metanet ABBASOVA- ANAS Folklore Institute
Prof. Dr. Aghaverdi KHALIL- ANAS Folklore Institute
Prof. Dr. Seyfeddin KANIYEV- ANAS Folklore Institute
Prof. Dr Seher ORUCOVA- Baku State University
Prof. Dr. Yeganə İSMAİLOVA- Baku State University
Prof. Dr. Amanbay MOLDIBAEV- Taraz State Pedagogy University
Prof. Dr. Dilorom SALAHİY- Samarkand State University
Prof. Dr. Akmaral SARGIKBAEVA- Al Farabi Kazakh National University
Prof. Dr. İbrahim HAQQULOV- Uzbekistan Science Academy
Prof. Dr. Mehmet Şükrü GÜZEL- Center for Peace and Reconcilation, Sweden
Prof. Dr. Alfiye YUSUPOVA- Tatarstan Federal University of Kazan
Prof. Dr. Merziyye NECEFOVA- ANAS Literary Institute on behalf of Nizami Ganjavi
Prof. Dr. Vugar AHMED- ANAS Literary Institute on behalf of Nizami Ganjavi
Prof. Dr. Hacer HUSEYINOVA-ADPU Faculty of Philology
Prof. Dr. Elnare AKIMOVA- ANAS Literary Institute on behalf of Nizami Ganjavi
Prof. Dr. Islam KARİBLI - ANAS Literary Institute on behalf of Nizami Ganjavi
Prof. Dr. Mahire KULIYEVA, Literary Institute on behalf of Nizami Ganjavi
Assoc. Dr. Mammedeli BABAŞLI - ANAS , Institute of Religious Studies
Assoc. Dr. İrade KERİMOVA- Azerbaijan State Pedagogical University
Assoc. Dr. Gönül SAMEDOVA- Azerbaijan State Pedagogical University
Assoc. Dr. Aynur HALİLOVA- ANAS Literary Institute on behalf of Nizami Ganjavi
Assoc. Dr. Şehla KULIYEVA- ANAS Central Scientific Library
Assoc. Dr. Ruslan ABDULLAYEV- Instıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS
Assoc. Dr. Kifayet İMAMGULİYEVA- Instıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS
Assoc. Dr. Ayten ALLAHVERDİYEVA- Instıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS
Assoc. Dr. Ayten BEYLEROVA- Instıtute of lınguıstıcs named after Nasimi of ANAS
Assoc. Dr. Aynur GEDIMALIYEVA-ANAS Graduate School of Linguistics
Assoc. Dr. Institute of Linguistics in the Name of Elnare ELİYEVA-ANAS Prose
Assoc. Dr. Tehmine İSMAYILOVA-ANAS Graduate School of Linguistics
Assoc. Dr. Sevinc MEMMEDOVA- Linguistics Institute on Behalf of ANAS Prose
Assoc. Dr. Eshgane BABAYEVA- ANAS Institute of Literature on behalf of Nizami Ganjavi
Assoc.Dr.F. Gul Kocsoy - Ataturk University
Dr. Reyhan CAFEROVA - ANAS Central Scientific Library
Dr. Aygun MEHERREMOVA- Baku State University
Dr. Gulshen MEHERREMOVA- Azerbaijan University of Languages
Dr. Ragif HUSEYNOV- Hungary Tomari Pal University, İKSAD Hungary Coordinator

KARABAKH
III. INTERNATIONAL CONGRESS of Modern Studies in Social Sciences and Humanities
"YEAR OF SHUSHA- 2022"

June 7-10, 2022 Karabagh/Azerbaijan

CONGRESS PROGRAM

Online (with Video Conference) Presentation

Meeting ID: 811 8315 9898
Passcode: 255696

Join Zoom Meeting
https://us02web.zoom.us/j/81183159898?pwd=RElIcnJ5eVJyc1RmSkRvVG00S3VRUT09

PARTICIPANT COUNTRIES (13):
Turkey, Azerbaijan, Iran, Indonesia, Russia, China, Kazakhstan, Nigeria, Brazil, Malaysia, South Africa, Iraq, Ukraine

ONLINE PRESENTATIONS

08.06.2022

BAKU LOCAL TIME

14:00-16:30 | Session-1,Hall-1

Meeting ID: 811 8315 9898
Passcode: 255696

HEAD OF SESSION: Ms Santa Stopniece

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
R. Nia MAROTINA Hendri Hermawan ADINUGRAHA SUSMININGSIH	Faculty of Economics and Islamic Business IAIN Pekalongan	CREATIVITY AND INNOVATION ECONOMY IN INDONESIA
Azam RIVANI Hendri Hermawan ADINUGRAHA AM. M HAFIDZ MS	Faculty of Economics and Islamic Business IAIN Pekalongan	OPTIMIZATION OF ZAKAT, INFAQ AND ALMS COLLECTION THROUGH FINTECH CROWDFUNDING IN INDONESIA
Ika MASRUROH Hendri Hermawan ADINUGRAHA	Faculty of Economics and Islamic Business IAIN Pekalongan	HALAL TOURISM INDUSTRY IN INDONESIA
Nur Khodirotul Jannah Hendri Hermawan ADINUGRAHA Susminingsih	Faculty of Economics and Islamic Business IAIN Pekalongan	CREATIVE CITY CONCEPT DEVELOPMENT STRATEGY IN INDONESIA
Vorobyov A.E.	Grozny State Petroleum Technical University, Russia	REASONS FOR THE DEVELOPMENT OF MODERN SMART MEDICINE
Ms Santa Stopniece	PhD of Intercultural Communication (dual citizen of Latvia and Finland) Vice Dean of Foreign Affairs Suzhou Polytechnic Institute of Agriculture (China)	WORKSHOPS OUTDOORS: MEANS OF RESTORATION AMIDST COVID-19 ONLINE MODE
Fumitaka Furuoka Beatrice Lim Khairul Hanim Pazim	Asia-Europe Institute, Universiti Malaya, 50603, Malaysia	EFFECT OF COVID-19 PANDEMIC ON THE FOOD-DELIVERY INDUSTRY AND OLIGOPSONY IN MALAYSIA: A LESSON FROM CHINA
Yosuke Uchiyama Rohayati Binti Paidi Elayaraja A/L Aruchunan	University of Malaya, Malaysia	CONSUMER BEHAVIOUR IN ON-DEMAND APPLICATION-BASED GIG ECONOMY OPERATIONS: A CONCEPTUAL FRAMEWORK
Даутұлы Т.	Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың докторанты, Алматы, Қазақстан	ЖАҢЫЛТПАШЫҢ ТӘЛІМДІК ЖӘНЕ ТӘРБИЕЛІК РӨЛІ

ONLINE PRESENTATIONS

08.06.2022

BAKU LOCAL TIME

14:00-16:30 | Session-1,Hall-2

Meeting ID: 811 8315 9898
Passcode: 255696

HEAD OF SESSION: Assist. Prof. Zülkif YALÇIN

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Murtaza AHMADİ Prof. Dr. Nur ÇETİN	Kırşehir Ahi Evran University, Kırşehir, Türkiye	THE PLACE AND ROLE OF AFGHANISTAN IN INTERNATIONAL DRUG TRADE
İrem Mihrab Şahin M. Bedri Mermutlu	İstanbul Ticaret University, İstanbul, Türkiye	DIGITALIZATION AND ITS IMPACT ON SOCIETY
Halil KAYA	Istanbul Ticaret University, Istanbul, Turkey	REPRESENTATION OF SYRIAN REFUGEES IN THE TURKISH PRESS
Aydan GÜLMEZ Assist. Prof. Zülkif YALÇIN	Munzur University	EFFECT OF TEKNOSTRES ON FINANCIAL ADVISORS
Berkan ÖZGÜREL Assist. Prof. Zülkif YALÇIN	Munzur University	A RESEARCH ON FINANCIAL ADVISOR'S PERCEPTION OF THE DIFFERENCES BETWEEN INDEPENDENT AUDIT AND APPROVAL AUDIT
İsmayılova Ləman Rafiq qızı Əliyeva Hafizə Zirəddin qızı	Odlar Yurdu University	AZƏRBAYCAN IQTISADIYYATINDA BIZNES RISKLƏRI VƏ ONUN IDARƏ OLUNMASI MEXANIZMI
Zafer AKIN	Ağrı İbrahim Çeçen University	FIGHT AGANIST WITH HUMAN TRAFFICKING
Şəmsi Əfəndizadə	İstanbul University, İstanbul, Türkiye	RESEARCH ON THE FACTORS OF REGIONAL DEVELOPMENT IN AZERBAIJAN. THE ROLE OF BANKS IN REGIONAL DEVELOPMENT
Rabia YENER BEÇET M. Bedri Mermutlu	İstanbul Ticaret University, İstanbul, Türkiye	THE INFLUENCE OF THE MEDIA ON THE FEBRUARY 28 POSTMODERN COUP
Xasay CAHANGİROV	Qərbi Kaspi Universiteti (WCU), İqtisadiyyatı fakültəsi, Doktorantura bölməsi, Bakı, Azərbaycan	THE ROLE OF SPECIAL ECONOMIC ZONES IN THE SETTLEMENT, REINTEGRATION AND ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE LIBERATED TERRITORIES

ONLINE PRESENTATIONS

08.06.2022

BAKU LOCAL TIME

14:00-16:30 | Session-1,Hall-3

Meeting ID: 811 8315 9898
Passcode: 255696

HEAD OF SESSION: Assoc. Prof. Dr. Mahmudova Guney

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Aytekin Zeynalova	Baku State University	İNFORMASİYA SİYASƏTİNİN FORMALAŞMASI VƏ TƏHLÜKƏSİZLİK MEYARI
Agaeva Nigar Ikram gizi Mammadova Gunay Samad	Baku State University	AZERBAIJAN HAS RESTORED ITS HISTORICAL INTEGRITY
Sadigova Afaq Mahmudova Guney	Baku State University	THE PRESS AS A POLITICAL CULTURAL FACTOR OF SOCIETY
Araş. Gör. Dr. Fikret YALIN Doç. GONCA KARAVAR Prof. OYA SİPAHİOĞLU	Osmaniye Korkut Ata University, Osmaniye, Türkiye	WEAVING ARTISTS USING PHOTOGRAPHS IN THEIR WORKS
Assist. Prof. Dr. Taner AYDIN	Iğdır University, Iğdır, Turkey	ADMINISTRATIVE AND POPULATION STRUCTURE OF ÇORUH PROVINCE (1933-1936)
Zümrüd Nuriyeva	Qərbi Kaspi University, Bakı, Azərbaycan	AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI VƏ MACARISTAN ARASINDA MƏDƏNİYYƏT-HUMANİTAR SAHƏDƏ ƏMƏKDAŞLIQ
Assoc. Prof. Dr. Serap ÜNAL	Süleyman Demirel University, Türkiye	IN THE TRADITIONAL ARTS OF TWO STATES AND ONE NATION FROM PROBLEM TO SOLUTION
Erdal BİLİCİ Assoc. Prof. Dr. Simge ÜNLÜ	Sakarya University	IMAGE AND REPUTATION MANAGEMENT IN DADA QORGUD DOCUMENTARIES: THE CASE OF TRT AVAZ
Gurbanova Lala Isbat	The tutor of Sumgayit State University, Sumgayit, Azerbaijan	INFORMATION TELECOMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE TERRITORIES LIBERATED FROM OCCUPATION
Assoc. Prof. Dr. Simge ÜNLÜ Lütfiye YAŞAR	Sakarya University	PERSONAL PUBLIC RELATIONS ANALYSIS OF TOMRİS, THE FIRST FEMALE RULER
İ.Ə.Qəribova	Azərbaycan Dövlər Pedaqoji Universiteti	AZƏRBAYCANDA TƏBİƏTİ MÜHAFİZƏ ÜZRƏ BEYNƏLXALQ TƏCRÜBƏ VƏ ƏMƏKDAŞLIQ

ONLINE PRESENTATIONS

09.06.2022

BAKU LOCAL TIME

11:00-13:30 | Session-1,Hall-1

Meeting ID: 811 8315 9898
Passcode: 255696

HEAD OF SESSION: Lect. Vasyl PUZANOV

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Vorya Shabrandi	Knowledge of Master of International Relations University of Guilan Iran	ANALYSIS OF HISTORICAL ROOTS REASONS OF PUTIN'S ATTACK ON UKRAINE IN THE FRAMEWORK OF REALISM THEORY (NEW REALNESS) INTERNATIONAL RELATIONS
Vorya Shabrandi	Knowledge of Master of International Relations University of Guilan Iran	PUTIN'S ATTACK ANALYSIS TO UKRAINE IN THE FRAMEWORK OF REALISM THEORY OF INTERNATIONAL RELATIONS
Md. Nazmul Hossain Abbas Raheem Salih	RUDN University, Moscow, Russia	MICRO-SAVING BASED CO-OPERATIVE INVESTMENT TO ACCELERATE THE SMES AND IMPROVE THE POVERTY CONDITION IN BANGLADESH
Dr. Arti Aneja	Assistant Professor, Campus Law Centre, Faculty of Law, University of Delhi, New Delhi, India	SUSTAINABLE TOMORROW: ROLE OF WOMEN IN STRENGTHENING ESG (ENVIRONMENTAL, SOCIAL AND GOVERNANCE)
Lect. Vasyl PUZANOV	Zaporizhzhia National University, Zaporizhzhia, Ukraine	MODERN USE OF FLASHCARD METHODS FOR LEARNING FOREIGN LANGUAGES
Dr. Farideh Davoudi Moghadam	Associate Professor, Department of Persian Language and Literature, Shahed University, Tehran, Iran.	REPRESENTATION OF THE CONCEPT OF HAPPINESS IN RUMI'S WORKS
Aamna Saleem Khan Irshad Ullah	Department of Education Abdul Wali Khan University Mardan	FUTURE OF COMPUTER SCIENCE

ONLINE PRESENTATIONS

09.06.2022

BAKU LOCAL TIME

11:00-13:30 | Session-1,Hall-2

Meeting ID: 811 8315 9898
Passcode: 255696

HEAD OF SESSION: Prof. Dr. Mustafa KARABULUT

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Muharrem ARAS	Iğdır, serbest araştırmacı	LONGING FOR AZERBAIJAN IN RAMIZ OZLER'S POEMS
Prof. Dr. Mustafa KARABULUT	Adıyaman University	THE PERCEPTION OF THE MOTHER IN AHMET HAŞİM'S POEMS
Ulduza ADIGOZALOVA	Muğla Sıtkı Koçman University, Muğla, Türkiye	A REWIEV OF MURAT KÖMÜR'S STORM WARRIORS 2- MONSTER FANTASY NOVEL
Səadət Mazanova Leyla Həmidova	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	"ALQORİTMLƏŞDİRMƏNİN ƏSASLARI" MÖVZUSUNUN KOLLEKTİVLƏ İŞ METODLARI İLƏ TƏDRİSİ SOSİALLAŞMA VASİTƏSİ KİMİ
Seher Selin ÖZMEN	Tekirdağ Namık Kemal University	THE IMPORTANCE OF MANNA COUNTRY IN FOREIGN POLITICS OF THE URARTU STATE
Selim KARYELİOĞLU	Karadeniz Teknik Üniversitesi	RECONSIDERING THE NATION STATE: REINCREASED EFFECTIVENESS OF NATION-STATES IN THE CONTEXT OF NEW DEVELOPMENTS IN THE WORLD
Saida Hasanova	Baku State University	Y.T.KRUSHINSKY'S MISSION TO THE AZERBAIJAN SAFAVIDS STATE
Erdal SEZGİ	Nahçıvan Devlet Üniversitesi, Genel Türk Tarihi Bölümü	THE MIGRATION OF ARMENIANS TO REVAN
F.ü.f.d Göyərçin Abidqızı	AMEA Nizami Gəncəvi adına, Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı muzeyi	IDEAS OF NATIONAL INDEPENDENCE IN THE CREATIVITY OF M.A.RASULZADE

ONLINE PRESENTATIONS

09.06.2022

BAKU LOCAL TIME

11:00-13:30 | Session-1,Hall-3

Meeting ID: 811 8315 9898
Passcode: 255696

HEAD OF SESSION: Dosent Firudin Rzayev

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Assoc. Prof. Dr. Kamala Tahsin KERIMOVA	Ağrı İbrahim Çeçen University, Agri, Turkey	"THE KHOJALY MASSACRE THROUGH THE EYES OF THE KARABAKH PEOPLE"
Rahim Həsənov	AMEA Şəki Regional Elmi Mərkəzi	SHEKI UYEZD IN THE 20-30S OF THE XX CENTURY. SHEKI UPRISING
Assist. Prof. Dr. Mustafa DURDU	Karamanoglu Mehmetbey University, Karaman, Turkey	SOCIO-ECONOMIC STRUCTURE OF BADEMLI VILLAGE IN ALADAĞ DISTRICT IN THE MIDDLE OF THE 19TH CENTURY
Firudin Rzayev	AMEA Naxçıvan Bölməsi, İncəsənət, Dil və Ədəbiyyat İnstitutu, Onomastika şöbəsinin müdiri	ANCIENT TURKISH COUNTRY SHUSHA WHICH HIS HISTORY STANDS VI-III MILLENNIUM B.C.
Asadova Ayten Vagif	Sumgait State University	QARABAĞDA MƏHV EDİLƏN MUZEYLƏRİMİZİN YENİDƏN BƏRPASI VƏ TARİXİ İRSİMİZİN TƏBLİĞİ
Elnara MADATOVA	İstanbul University	QARABAĞ XANLIĞI DÖVRÜNDƏ SARAYLAR
Aghayeva Sevda Aydın kızı	ASPU, senior teacher of Foreign Language Centre	DEAR SHUSHA, YOU ARE RFEE!
Mustafa ECE Mesut ŞÖHRET	Gaziantep University	THE EFFECTS OF TURKEY'S OPEN-DOOR POLICY ON TURKEY-EUROPEAN RELATIONS

ONLINE PRESENTATIONS

09.06.2022

BAKU LOCAL TIME

14:00-16:30 | Session-2,Hall-1

Meeting ID: 811 8315 9898
Passcode: 255696

HEAD OF SESSION: Prof. Dr. Dr. Morakeng Edward Kenneth Lebaka

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Orynbekov K.S. Turkhanova A.Z.	L.N. Gumilyov Eurasian National University, Kazakhstan	ADAPTATION OF IMMIGRANTS FROM MUSLIM COUNTRIES AS A SECURITY FACTOR IN WESTERN EUROPE
Prof. Dr. Zh. Beristen Dautov N.	T. Zhurgenov Kazakh National Academy of Arts	CONTINUITY OF THE WORKS OF THE ARTIST-JEWELER ESTAI DAUBAYEV WITH THE KAZAKH NATIONAL CULTURE
Beristen Zhanarbek Magzhan Sarybayev Turgaliev Kuandyk	Al-Farabi Kazakh National University, Almaty, Kazakhstan	CULTURAL AND SOCIAL FACTORS OF GRAPHIC DESIGN DEVELOPMENT
Zahraa Muthana Ansam Yaroub Khyoon	University of Wasit & University of Baghdad	MESOPOTAMIAN MYTH OF CREATION IN ANDREW MATHEWS' MARDUK THE MIGHTY: AND OTHER STORIES OF CREATION (1997)
Uloh-Bethels, Annah C. Mbegbu, Chekwube C. Menakaya, Cherechi M.	University of Nigeria Nsukka, Enugu State Nigeria	COMPETENCY IMPROVEMENT NEEDS OF ENGLISH LANGUAGE TEACHERS FOR EFFECTIVE TEACHING AND PRODUCTION OF SECONDARY SCHOOL GRADUATES SKILLED IN WRITING
RAFAEL LOPES BATİSTA MARSIEL PACIFICO	Universidade Estadual De Mato Grosso Do Sul (Uems), Campo Grande, Brazil	RITUAL STUDIES AS A STRATEGY OF RESISTANCE TO THE CULTURE OF ATTENTION DEFICIT
Prof. Dr. Dr. Morakeng Edward Kenneth Lebaka	University of Zululand – KwaDlangezwa Campus; Faculty of Humanities & Social Sciences, Department of Creative Arts, South Africa	ENHANCING THE SOCIAL, SPIRITUAL AND MORAL CONCERNS OF THE COMMUNITY THROUGH RATIONALIZING MYRIADS OF BAPEDI MUSIC GENRES: THE CASE OF MAKGAKGASA MUSICAL ARTS

ONLINE PRESENTATIONS

09.06.2022

BAKU LOCAL TIME

14:00-16:30 | Session-2,Hall-2

Meeting ID: 811 8315 9898
Passcode: 255696

HEAD OF SESSION: Prof. Dr. Orhan KÜÇÜK

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Erol TAŞ Tülin HÜNDÜR Meral ÇELİKOĞLU Hacı Mehmet YEŞİLTAŞ	Ordu University, Ordu, Turkey	DEVELOPMENT OF BIOTECHNOLOGY ACHIEVEMENT TEST FOR SCIENCE TEACHERS
Tülin HÜNDÜR Hacı Mehmet YEŞİLTAŞ Meral ÇELİKOĞLU Erol TAŞ	Ordu University, Ordu, Turkey	INVESTIGATION OF THE STUDIES PUBLISHED BETWEEN 2012-2022 ON THE USE OF VIRTUAL LABORATORY IN SCIENCE EDUCATION
Nurgul BUTUNER Jale IPEK	Uludag University, Bursa, Turkey Ege University, İzmir, Turkey	EXAMINATION OF SIXTH-GRADE STUDENTS' PROCESS OF CREATING THE KNOWLEDGE OF THE PARALLELING FIELD ACCORDING TO THE RBC+C MODEL: A TEACHING EXPERIMENT
Nurgul BUTUNER Menekse Seden TAPAN BROUTIN Gul KALELI YILMAZ	Uludag University, Bursa, Turkey	EVALUATION OF THE MATHEMATICS TEACHING PROCESS IN THE PANDEMIC PERIOD WITHIN THE FRAMEWORK OF SECONDARY SCHOOL TEACHERS' OPINIONS
Tuba YENİL Çiğdem ARSLAN Menekşe Seden TAPAN BROUTIN	Bursa Uludağ University, Bursa, Turkiye	PRE-SERVICE MATHEMATIC TEACHERS' VIEWS ON THE MIND MAP
Tuba YENİL Çiğdem ARSLAN	Bursa Uludağ University, Bursa, Turkiye	EXAMINATION OF MIND MAP EVALUATION RUBRICS CREATED BY PROSPECTIVE MATHEMATIC TEACHERS
Prof. Dr. Orhan KÜÇÜK Mohammed MOHAMMED	Sakarya University of Applied Sciences, Sakarya, TÜRKİYE Baghdad University, IRAK	DETERMINING THE IMPORTANCE OF LIMITLESS IMPROVEMENT AND SERVICE QUALITY FACTORS: A STUDY AT BAGHDAD UNIVERSITY
Prof. Dr. Orhan KÜÇÜK	Sakarya University of Applied Sciences, Sakarya, TÜRKİYE	DETERMINING THE IMPORTANCE LEVEL OF HEALTH EFFECT THEORY FACTORS IN ENTREPRENEURSHIP: THE CASE OF AZERBAIJAN
Hüseyin Miraç Pektaş Sevilay Karamustafaoğlu Orhan Karamustafaoğlu	Kırıkkale University, Kırıkkale, Turkey Amasya University, Amasya, Turkey	DESIGNING AN INQUIRY-BASED STEM ACTIVITY: EXAMPLE OF FORCE AND MOTION
Hüseyin Miraç Pektaş Sevilay Karamustafaoğlu Orhan Karamustafaoğlu	Kırıkkale University, Kırıkkale, Turkey Amasya University, Amasya, Turkey	EXAMINATION OF CHEMISTRY PROSPECTIVE TEACHERS' QUALIFICATIONS TO PREPARE CONCEPTUAL CHANGE TEXTS

ONLINE PRESENTATIONS

09.06.2022

BAKU LOCAL TIME

14:00-16:30 | Session-2,Hall-3

Meeting ID: 811 8315 9898
Passcode: 255696

HEAD OF SESSION: Dosent Kəmalə Rüstəm qızı Quliyeva

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Ülviyyə Akif qızı Əfəndiyeva	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	ÜNSİYYƏT PROSESİNDƏ QARŞILIQLI ANLAMA VƏ ONUN QURULMASININ MƏRHLƏLƏRİ
Rəhimova Gulnara Sahib qizi	Azərbaijan Tibb Universiteti	CÜMLƏ MƏTN DİLÇİLİYİNİN OBYEKTİ KİMİ
Qadaşova Aybəniz Azik Qizi	Azərbaijan Tibb Universiteti	ABOUT THE WORD FORMATION IN TURKIC LANGUAGES
Xuraman Hacıyeva	Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi	AZƏRBAYCAN VƏ İBRİ DİLLƏRİNDƏ TABELİ VƏ TABESİZ MÜRƏKKƏB CÜMLƏLƏRİN ƏSAS LİNQVİSTİK XÜSUSİYYƏTLƏRİ
Zaur Hacıyev	AMEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu, böyük elmi işçi	ƏRƏB DİLÇİLİYİNDƏ ƏRƏBLƏRLƏ YANAŞI QEYRİ-ƏRƏBLƏRİN ROLU
Dilarə Kərimova	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Şəki filialı, Filologiya, Xarici dil müəllimliyi, Şəki, Azərbaycan	SÜRƏTLİ OXU NƏDİR VƏ ONU NECƏ UĞURLA ÖYRƏNMƏK OLAR?
Aynurə Murad Qızı Manafova	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	YERLİ DİLLƏRİN QORUNMASI
Kəmalə Rüstəm qızı Quliyeva	ADPU-nun ümumi pedaqogika	ŞUŞADA İLK ANA DİLİ MƏKTƏBİ
Turan Məhərrəmbəy ƏHMƏDLİ Elmira RƏHMƏTZADƏ Gülər ƏLİYEVA	Milli Aerokosmik Agentliyinin Xüsusi Konstruktor Texnoloji Bürosu	LƏNKƏRAN BÖLGƏSİNİN İQLİMİNİN KƏND TƏSƏRRÜFATI MƏHSULLARINA TƏSİRİ
Assoc. Prof. Gunay Gafarova	Azerbaijan Tourism and Management University, Azerbaijan, Baku	SHUSHA, THE CULTURAL CAPITAL OF AZERBAIJAN, AS SKETCHED BY RUSSIAN ARTISTS OF THE 19th CENTURY
Assoc.Prof. Sevinj Jabrayilzadeh Khuraman Alieva	Azerbaijan State Pedagogical University	USING PROGRAMMING LANGUAGE IN EDUCATION OF PRIMARY SCHOOL

ONLINE PRESENTATIONS

09.06.2022

BAKU LOCAL TIME

17:00-19:30 | Session-3,Hall-1

Meeting ID: 811 8315 9898
Passcode: 255696

HEAD OF SESSION: Assist. Prof. Dr. Serkan GÖKALP

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Şükrü OLCAY	Marmara Universty, Istanbul, Turkey	A VIEW OF TURKISH LANGUAGE AND LITERATURE EDUCATION IN HIGH SCHOOLS FROM TEACHERS' EYES
Hanife AKGÜL	Çanakkale Onsekiz Mart Universty, Çanakkale, Türkiye	EXAMINATION OF ATTACHMENT INJURIES OF MARRIED INDIVIDUALS IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES
Hanife AKGÜL	Çanakkale Onsekiz Mart Universty, Çanakkale, Türkiye	INVESTIGATION OF INDIVIDUALS LEVELS OF FORGIVENESS, SELF-SENSITIVITY AND SUBJECTIVE WELLNESS IN TERMS OF VIOLENT DIGITAL GAME PLAYING
Nigar İmaməliyeva	Azerbaijan State University of Economics	CULTURAL AND HISTORICAL MONUMENTS SHUSHA
Melisa Demirkan Dilara Zeynep Ulusan Senem Nur Özçelik Fatma Nur Dolu Dr. Öğr. Üyesi Hatice Deniz Günaydın Dr. Öğr. Üyesi Gökce Gürdil Birinci Prof. Dr. İshak Özkan	Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi, Konya, Türkiye	INVESTIGATION OF ACADEMIC MOTIVATION LEVELS OF UNIVERSITY STUDENTS IN TERMS OF FAMILY BELONGING AND VARIOUS VARIABLES DURING THE COVID-19 PANDEMIC
Duygu YILDIZ İsmail KİNAY	Dicle University, Diyarbakır, Turkey	CURRICULUM LITERACY
Serkan GÖKALP	Mersin Universty	INVESTIGATION OF MIDDLE SCHOOL TEACHERS' PERCEPTIONS OF ACADEMIC SELF-EFFICACY INTERMS OF SEVERAL VARIABLES
Serkan GÖKALP	Mersin Universty	CONFLICT RESOLUTION STRATEGIES WHICH MIDDLE SCHOOL TEACHERS USE
Muammer Ergün Burcu Karabulut Coşkun	Kastamonu University, Kastamonu, Turkey	ACİL UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE OKUL YÖNETİCİLERİNİN LİDERLİK TİPİ VE ÖĞRETMENLERİN TÜKENMİŞLİKLERİNİN ÖĞRETMEN ALGILARINA GÖRE İNCELENMESİ
Hacı Mehmet YEŞİLTAŞ Meral ÇELİKOĞLU Tülin HÜNDÜR Erol TAŞ	Ordu University, Ordu, Turkey	INDIVIDUALIZED EDUCATION IN SCIENCE TEACHING
Meral ÇELİKOĞLU Tülin HÜNDÜR Hacı Mehmet YEŞİLTAŞ Erol TAŞ	Ordu University, Ordu, Turkey	COMPUTATIONAL THINKING AND "UNPLUGGED" LEARNING ACTIVITIES in SCIENCE EDUCATION

ONLINE PRESENTATIONS

09.06.2022

BAKU LOCAL TIME

17:00-19:30 | Session-3,Hall-2

Meeting ID: 811 8315 9898
Passcode: 255696

HEAD OF SESSION: Assist. Prof. Dr. İbrahim AVCI

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Assist. Prof. Dr. İbrahim AVCI	Gümüşhane University	THE EFFECTS OF COVID-19, HEDONIC AND UTILITY MOTIVATIONS ON ONLINE PURCHASE INTENTION AND THE INTERMEDIATE ROLE OF ONLINE TRUST
Assist. Prof. Dr. İbrahim AVCI	Gümüşhane University	MEDIATING ROLES OF HEALTH AND ENVIRONMENTAL AWARENESS IN THE IMPACT OF COVID-19 ON SUSTAINABLE CONSUMPTION BEHAVIOR
Zərifə Şamil qızı Cavadova	ADPU-nun Şamaxı filialı	HEYDƏR ƏLİYEV VƏ ŞAMAXININ SOSİAL-İQTİSADİ,MƏDƏNİ İNKİŞAFI
Prof. Dr. Mete Sezgin Taleh Mansurov	Selçuk University	SELECTION OF DARK TOURISM DESTINATIONS IN KARABAKH ACCORDING TO MULTIPLE CRITERIA
Süleyman ÖZMEN	İstanbul Rumeli University	CHANGING BALANCES IN SOUTH CAUCASUS AFTER 44 DAYS WAR, KEY AZERBAIJAN AND KEY ZENGEZUR
Sadettin PAKSOY Merve KAPLAN	Gaziantep University, Gaziantep, Türkiye	ARTS ECONOMY
Sadettin PAKSOY Merve KAPLAN	Gaziantep University, Gaziantep, Türkiye	ECONOMY OF SYMBOLIC GOODS
Prof. Dr. Metin KASIM Murat ÇİL	Çanakkale Onsekiz Mart University, Çanakkale, Türkiye	ETHICAL VIOLATIONS IN THE LOCAL MEDIA
Hüseyin ÇAM İbrahim Yaşar KAZU	Fırat Univercity, Elazığ, Türkiye	CLASSROOM TEACHER TRAINING IN TURKEY

ONLINE PRESENTATIONS

09.06.2022

BAKU LOCAL TIME

17:00-19:30 | Session-3,Hall-3

Meeting ID: 811 8315 9898
Passcode: 255696

HEAD OF SESSION: Cavid Vəkil oğlu Bağırzadə

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Turkan Azizzade	ANAS Institute of Linguistics named after Nasimi	SUFFERINGS OF SAINT SHUSHANIK
Səkinə Əliyeva	Azərbaycan Tibb Universiteti, Azərbaycan dili kafedrası, Bakı, Azərbaycan	GÖYÇƏ MAHALI ŞİVƏLƏRİ VƏ TÜRKİYƏ TÜRKCƏSİNDƏ İŞLƏNƏN ORTAQ SÖZLƏRİN LEKSİK CƏHƏTDƏN TƏHLİLİ
Nigar İsmayılova	Azərbaycan Dövlər Pedaqoji Universiteti	MƏKTƏBƏQƏDƏR MÜƏSSİSƏLƏRDƏ MƏŞĞƏLƏ PROSESİNDƏ KİÇİK YAŞLI UŞAQLARIN VƏTƏNDAŞLIQ BORCU TƏRBİYƏSİ
Cavid Vəkil oğlu Bağırzadə	Gəncə Dövlət Universitetinin Azərbaycan tarixi	QARABAĞ BÖLGƏSİNİN İLK ORTA ƏSR ŞƏHƏRLƏRİNƏ DAİR MƏNBƏLƏR
Matanat Mustafayeva	Ganja State University, doctoral student of the Department of Azerbaijan and World Literature, Ganja, Azerbaijan	IN THE PLAY “FERYAD" THE CLASSIC ETERNAL HERITAGE LOOK FROM THE PERSPECTIVE OF NASIMI AND HURUFISM
Səmiyyə BƏDƏLLİ	AZƏRBAYCAN TURİZM VƏ MENECMENT UNİVERSİTETİ,Sosial-menecment fakültəsi,Nəqliyyat servisi ixtisası	TURİZM TERMİNOLOGİYASININ KOMMUNİKATİV PROBLEMLƏRİ
Könül Zaur Qızı Şxəliyeva	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Bakı şəhəri	OXU TƏLİMİ PROSESİNDƏ ŞAGİRDLƏRİN NİTQ VƏ TƏFƏKKÜRÜNÜ İNKİŞAF ETDİRMƏYİN ƏHƏMİYYƏTİ
Dr. Qəndab Haqverdi Əliyeva	AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu, Bakı, Azərbaycan	MURADƏLİ QÜREYŞİ QAFLANTI İSTİQLALÇI ŞAİR KİMİ

FACE TO FACE PRESENTATIONS

08.06.2022

BAKU LOCAL TIME	ŞUŞA
14:00-16:00	

HEAD OF SESSION: Prof. Dr. Ramazan GAFARLI

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Assoc. Prof. Dr. Mahmut ÖZTÜRK	Harran University, Sanliurfa, Turkey	SOME CONDITIONS OF ALLAH'S HELP
Assoc. Prof. Dr. Mahmut ÖZTÜRK	Harran University, Sanliurfa, Turkey	HIJRA AND ITS CONSEQUENCES ON THE WAY OF GOD
Assoc. Prof. Dr. Mahmut ÖZTÜRK	Harran University, Sanliurfa, Turkey	WITH AN EXTRAORDINARY LIFE STORY, Hz. MARY
Assoc. Prof. Dr. Ömer Sabuncu	Harran University, Sanliurfa, Turkey	OMAR'S PRE-ISLAMIC LIFE
Assoc. Prof. Dr. Ömer Sabuncu	Harran University, Sanliurfa, Turkey	OMAR IN THE PERIOD OF THE PROPHET
Assoc. Prof. Dr. Ömer Sabuncu	Harran University, Sanliurfa, Turkey	OMAR'S CONSENTS
Assoc. Prof. Dr. M. Cüneyt GÖKÇE	Harran University, Sanliurfa, Turkey	THE QUR'AN AND THE MUSLIM
Assoc. Prof. Dr. M. Cüneyt GÖKÇE	Harran University, Sanliurfa, Turkey	THE DIVINE ATTRIBUTES IN THE MARIFETNAME OF IBRAHIM HAKKI
Assoc. Prof. Dr. M. Cüneyt GÖKÇE	Harran University, Sanliurfa, Turkey	THE SIZE AND LIMIT OF OBEDIENCE IN ISLAM
Gamze ŞEKEROĞLU	Selçuk University, Konya, Türkiye	DO THE DIRECTION OF ALTCOINS DEPEND ON BITCOIN?
Assoc. Prof. Dr. Kamala Tahsin KERIMOVA	Ağrı İbrahim Çeçen University, Agri, Turkey	"THE KHOJALY MASSACRE THROUGH THE EYES OF THE KARABAKH PEOPLE"
Leyla ALIYEVA	Ağrı İbrahim Çeçen University, Agri, Turkey	"AZERBAIJAN TRANSLATION ENCYCLOPEDIA": "EVERYTHING ABOUT TRANSLATION"

FACE TO FACE PRESENTATIONS

10.06.2022

BAKU LOCAL TIME	AMEA Merkezi Bilimsel Kütüphanesi
13:00-15:30 | Session 1, Hall-1	

HEAD OF SESSION: Doç. Dr. Nazile ABDULLAZADE

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Dosent Sevinc Zakir qızı Abbasova	Naxçıvan Dövlət Universiteti	KARABAKH IS AZERBAIJAN! IN THE TRACE OF HISTORY
Doç. Dr. Tahir ORUCOV	AMEA Folklor Enstitüsü	XX. YÜZYILIN BAŞLARINDA ŞUŞA VE KARABAĞ'DA ERMENİ SOYKIRIMI VE KATLİAMLARI (MİR MÖVSÜN NEVVAB'IN "1905-1906'DA ERMENİ-MÜSLÜMAN ÇATIŞMASI" KİTABININ MATERYALLERİ ÜZERE)
Ayətxan Ziyad Babək İsgəndərov	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti. Elmi işçi	44 DAYS OF VICTORY MARCH: THE VICTORY OF HISTORICAL JUSTICE AND THE RESTORATION OF INTERNATIONAL LAW
Ayətxan Ziyad Babək İsgəndərov	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti. Elmi işçi	HEYDAR ALIYEV: A POLITICAL FIGURE WHO MADE HISTORY, STATE FOUNDER
Sahibə Xəlil qızı Ələkbərova	AMEA Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi, "İnnovasiyalar və təhsil proqramları şöbəsi"nin elmi işçisi və dissertantı, Azərbaycan, Bakı şəhəri	ARMENIAN VANDALISM: LOST AND DESTROYED KARABAKH MUSEUMS
Məmmədzadə ÜLKƏR	Bakı Dövlət Universiteti, Qafqaz xalqları tarixi kafedrası	II QARABAĞ MÜHARİBƏSİNDƏN SONRA QAFQAZDA YARANAN YENİ REALLIQLAR
Tahirə Həsənzadə	AMEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu	QARABAĞ MÖVZUSU QACARLAR TARIXINDƏ "ŞUŞANI GERI ALIB, ORADA MUSIQI OCAĞI QURMAQ ISTƏYIRƏM"
Rahim Həsənov	AMEA Şəki Regional Elmi Mərkəzi	SHEKI UYEZD IN THE 20-30S OF THE XX CENTURY. SHEKI UPRISING
Lalə Hidayət qızı Paşayeva	AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu, Nizamişünaslıq şöbəsi, Kiçik elmi işçi	33 GÜNLÜK ŞUŞA MÜHASİRƏSİ VƏ 44 GÜNLÜK QARABAĞ MÜHARİBƏSİ
Fil.ü.f.d Şəmsi Pənahoğlu	AMEA Şərqşünaslıq İnstitutu	PƏNAHƏLİ XAN VƏ ONUN ŞAH ƏSƏRİ-ŞUŞA ŞƏHƏRİ
Nazilə Abdullazadə	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Unversiteti Filologiya fakültəsi Ədəbiyyatın tdrisi texnologiyası kafedrası	AZƏRBAYCAN BƏDİİ NƏSRİNDƏ ŞUŞA FACİƏLƏRİNİN BƏDİİ İNİKASI TARİXİ ZAMAN KONTEKSİNDƏ

Məmmədli Xəyalə İlham qızı	Bakı şəhəri, AMEA, Mərkəzi Elmi Kitabxana	AZƏRBAYCANIN ƏRAZİ BÜTÖVLÜYÜNƏ QARŞI CƏHD: DAĞLIQ QARABAĞ MUXTAR VİLAYƏTİNİN YARADILMASI
Zülfiyyə Vəliyeva	ADPU ETM-nin elmi əməkdaşı, Respublikanın Əməkdar Müəllimi	QARABAĞIN DÖYÜNƏN QƏLBİ MƏDƏNİYYƏT MƏRKƏZİ ŞUŞA
Elshan Abdurahmanov	ANAS, Sheki RSC	DEVELOPMENT DYNAMICS AND CHARACTERISTICS OF LEATHER-DRESSING IN SHEKI DISTRICT OF NORTHERN AZERBAIJAN AT THE BEGINNING OF THE XIX-XX CENTURIES
Babayeva Aytən İsmayıl qızı	AMEA Mərkəzi Elmi kitabxana	44 GÜNLÜK VƏTƏN MÜHARİBƏSİ DÖVRÜNDƏ BEYNƏLXALQ TƏŞKİLATLARIN VƏ DÜNYA DÖVLƏTLƏRİNİN MÖVQEYİ
Ələkbərova Bahar Hacıağa Qızı	A.S.Makarenko Adına Humanitar Fənlər	MƏDƏNİYYƏT PAYTAXTI ŞUŞA
Prof. Dr. Minaxanım Təkləli Nuriyeva	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	QARABAĞIN YER ADLARI TARİX-MƏDƏNİYYƏT ABİDƏLƏRİDİR
Raqub Kərimov Ruqiyyə Səfərova Gülçöhrə Salehzadə	AMEA M.Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC)	VATANSEVER ŞAİR: MUHAMMED AĞA MÜŞTERİ
Dr.Arzu Məmmədxanlı	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası	QARABAĞIN BÜLBÜLÜ – MURTUZA MƏŞƏDİ oğlu MƏMMƏDOV (BÜLBÜL)
Hüseynova Könül Ramiz qızı	Bakı Dövlət Universiteti	QARABAĞ GENERAL-QUBERNATORLUĞU:QƏLƏBƏ TARIXIMIZIN QIZIL HƏRFLƏRLƏ YAZILAN SƏHIFƏLƏRINDƏN BIRI

Coffee Break: 15:30-16:00

FACE TO FACE PRESENTATIONS

10.06.2022

BAKU LOCAL TIME	AMEA Merkezi Bilimsel Kütüphanesi
13:00-15:30 | Session 1, Hall-2	

HEAD OF SESSION: Prof. Dr. Tahirə Məmməd

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Prof. Həcər Hüseynova	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, filologiya fakültəsi	ŞUŞANIN YER ADLARI
Aliyeva Leyla Elkhan	Azerbaijan / Sumgait, Sumgait State University, History and geograph	SHUSHA YESTERDAY AND TODAY
Assoc.Prof. Mahir Hamidov	Institute of Oriental Studies of ANAS, East-West department, Baku, Azerbaijan	İMPORTANCE OF ZANGAZUR CORRIDOR IN EAST-WEST İNTERNATIONAL TRANSPORT SYSTEM
Lütviyyə Yəhyazadə	Azərbaycan Mətbuat Surası Ahıllar birliyinin üzvü	AZƏRBAYCAN BAYRAĞI ŞUSADA DALĞALANIR!
Nəbi Nazir oğlu Əsədli	ADPU, Azərbaycan tarixi kafedrası	İŞGALDAN AZAD EDİLMİŞ ŞUŞANIN EKOLOJİ MÜHİTİNİN BƏRPASI İŞLƏRİ
Afaq Qasımova	AMEA-nın Folklor İnstitutu, Azərbaycan	NƏBİNİN QAÇAQÇILIQ ETDİYİ BÖLGƏLƏR VƏ ONLAR HAQQINDA TARİXİ HƏQİQƏTLƏR
Nurlan Nasirov	QƏRBİ KASPİ UNİVERİSTET, Siyasi və İctimai Elmlər Məktəbi, Tarix bölümü, Bakı, Azərbaycan	TÜRK-MOĞOL HAKİMİYYƏTİ DÖVRÜNDƏ AZƏRBAYCANIN QARABAĞ BÖLGƏSİNİN STRATEJİ ƏHƏMİYYƏTİ
Günay Nəciyeva Elnur Nəciyev	AMEA A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutu "Azərbaycanın orta əsrlər tarixi" şöbəsinin doktorantı Mirzə Fətəli Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası,	ŞUŞA TARİXİNƏ DAİR DƏYƏRLİ MƏNBƏ
Doç. Dr. Mübariz Ağalarlı	AMEA Tarix İnstitutu, ADPU Tarix-Coğrafiya fakültəsi, Azərbaycan tarixi kafedrası, Bakı, Azərbaycan	AZƏRBAYCANDA DÜNYƏVİ TƏHSİLİN İNKİŞAFINDA ŞUŞA ŞƏHƏRİNİN ROLU (XIX - XX ƏSRİN ƏVVƏLLƏRİ
f.ü.f.d Imanov Güləhməd Nağı oğlu	Bakı Dövlət Üniversiteti Şərq Şünaslıq fakultəsi Türk dili bölümü	SETTLEMENTS IN NAGORNO-KARABAKH AND BRIEF EXPLANATIONS ABOUT THEM
Prof. Fərrux Abbas oğlu Rüstəmov	ADPU-nun İbtidai təhsil fakültəsinin dekanı	AZƏRBAYCAN DÖVLƏT PEDAQOJİ UNİVERSİTETİNİN ŞUŞA FİLİALI (1989-1992-ci illər)
Sevil Qiyas qızı Həsənova	Bakı Dövlət Universiteti	II QARABAĞ SAVAŞI VƏ İNFORMASİYA MÜHARİBƏSİ

Bəxtiyar Həsənov	Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi, Bakü, Azerbaycan	XX ƏSİN ƏVVƏLLƏRİNDƏ ŞUŞA ŞƏHƏR DUMASININ FƏALİYYƏTİNDƏ NƏQLİYYAT YOLLARI MƏSƏLƏLƏRİ (ARXİV SƏNƏDLƏRİ ƏSASINDA)
Aytən Əhmədova	Gəncə Dövlət Universiteti,Filologiya, Azərbaycan dili, Gəncə, Azərbaycan	"DASTANİ- ƏHMƏD HƏRAMİ" ƏSƏRİNDƏ İŞLƏDİLMİŞ ƏVƏZLİKLƏRİN ÜSLUBİ XÜSUSİYYƏTLƏRİ
Prof. Dr. Tahirə Məmməd	AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu, Ədəbiyyat nəzəriyyəsi şöbəsi, Bakı, Azərbaycan	MİR MÖHSÜN NƏVVAB YARADICILIĞINDA DİNİ VƏ MİLLİ KİMLİYİN İFADƏSİ
Müseyib İbrahim oğlu İlyasov	Azərbaycan Dövlət pedaqoji Universiteti	ŞUŞA PEDAQOJİ SEMİNARİYASININ İLK DİREKTORU
Gülnarə Məmmədova	AMEA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu	BƏDİİ TƏKRARLARIN ÇAĞDAŞ ŞEİRİN FORMALAŞMASINDA ROLU
Sədiyyə Xanlarova	AMEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu	MİRZƏ HƏSƏN QARABAĞI ŞEİRLƏRİNİN SƏCİYYƏVİ XÜSUSİYYƏTLƏRİ BARƏDƏ
Məmmədova Həyat	Bakı Dövlət Universiteti	YAŞAR KAMALIN HƏYAT VƏ YARADICILIQ YOLU
Gunel Mammadova	Baku, Azerbaijan	PRİMARY AND SECONDARY SCHOOL STUDENTS RELATED TO FİNANCİAL LİTERACY ATTİTUDES AND OPİNİONS (AZERBAİJAN EXAMPLE)

Coffee Break: 15:30-16:00

FACE TO FACE PRESENTATIONS

10.06.2022

BAKU LOCAL TIME

13:00-15:30 | Session 1, Hall-3

AMEA Merkezi Bilimsel Kütüphanesi

HEAD OF SESSION: Doç.Dr.Ramiz QASIMOV

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Fil.e.d. Pərvanə Bəkirqızı (İsayeva)	AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu	ƏBDÜRRƏHİM BƏY HAQVERDİYEVİN İCTİMAİ FƏALİYYƏTİ VƏ BƏDİİ YARADICILIĞI MİLLİ MƏFKURƏ KONTEKSTİNDƏ
Anar Nadir oğlu İsmayılov	Mingəçevir şəhər 7 saylı orta məktəbin direktoru	44 GÜNLÜK VƏTƏN MÜHARİBƏSİNİN DÜNYA HƏRB TARİXİNDƏ YERİ
Rəna QURBANOVA	"Naxçıvan" Universiteti, Pedaqoji fakültə, "Ümumi tarix" kafedrası, Naxçıvan şəhəri, Azərbaycan	DAĞLIQ QARABAĞ HADİSƏLƏRİ VƏ NAXÇIVAN
Zəminə Gülüstani Xosrov qızı	AMEA-nın Dilçilik İnstitutunun doktorantı Mingəçevir Dövlət Universitetinin müəllimi	ÜMUMTÜRK ONOMASTİKASINDA ETNİK PROSESLƏRİN İZLƏRİ
Naibə Əhmədova	Azərbaycan, Bakı şəhəri, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Azərbaycan tarixi kafedrasının müdiri	RUS TARİXŞÜNASLIĞINDA XIX ƏSR AZƏRBAYCAN TARİXİ MƏSƏLƏLƏRİ
Dok. Arif ELİZADE	Western Caspian University, Tarih, Kafkasya tarihi, Bakü, Azerbaycan	XIX ƏSRİN II YARISINDAN SONRA QAFQAZ XALQLARININ SİBİRƏ VƏ OSMANLI İMPERİYASI TORPAQLARINA MİQRASİYASI VƏ MİQRASİYANIN SƏBƏBLƏRİ
Günel Həmidqızı Əmilova	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	QARABAĞ XALÇAÇILIQ MƏKTƏBI TARIXINƏ BIR NƏZƏR
Natəvan Bağırova	AMEA N.Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi, Qədim və orta dövrlər Azərbaycan ədəbiyyatının tədqiqi və təqdimi şöbəsinin elmi işçisi, Bakı, Azərbaycan	ƏBU NÜVAS ABBASİLƏR SARAYINDA
Günel Orucəliyeva	Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan, Bakı	VƏTƏN MÜHARİBƏSİ BAKI DÖVLƏT UNIVERSITETİNİN İNFORMASİYA KONTEKSTİNDƏ
Şiruyə Azadəliyeva	ADPU-nun Ümumi pedaqogika kafedrasının dosenti	AZƏRBAYCANDA MİLLİ ELMİ-PEDAQOJİ KADR HAZIRLIĞININ İLKİN MƏRHƏLƏSİ (XX ƏSRİN 20-ci illəri)

İbrahimli Mehin Bayram qızı	Sumqayıt Dövlət Universiteti	MADDİ MƏDƏNİ İRSIN QORUNMASINDA HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN ROLU
Bənövşə Niyaz qızı Hacıyeva	Bakü Devlet Üniversitesi, Doğu Bilimleri Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Bakü,Azerbaycan	TÜRKİYƏ TÜRKCƏSİNDƏ İDİOMATİK İFADƏLƏRİN LEKSİK-SEMANTİK VƏ QRAMMATİK XÜSUSİYYƏTLƏRİ
Tora Mammadova	SDU, Filologiya, Azərbaycan ədəbiyyatı, Sumqayıt, Azərbaycan	ÇAĞDAŞ ROMANDA ALTERNATİV TARİXİN BƏDİİ SİNTEZİ (“AĞRI” ROMANI ƏSASINDA)
Ramiz QASIMOV	AMEA Naxçıvan Bölməsi	YAZIÇI VƏ İCTİMAİ XADİM YUSİF VƏZİR ÇƏMƏNZƏMİNLİNİN YARADICILIĞINDA MİLLİ İSTİQLAL VƏ CÜMHURİYYƏT MƏSƏLƏSİ
R.N.Qasımova	ADPU	“MƏN” KONSEPSİYASI PROBLEMİ VƏ ONUN FORMALAŞMASINDA VƏTƏNPƏRVƏRLİK HİSSİNİN ROLU
Prof. Dr. Kübra Əliyeva Zeynalova Aygün	"Əməkdar incəsənət xadimi AMEA-nın Memarlıq və İncəsənət İnstitutu “Qafqaz Albaniyasının Memarlıq və İncəsənəti” şöbəsinin rəhbəri" AMEA-nın Memarlıq və İncəsənət İnstitutu, “Qafqaz Albaniyasının Memarlıq və İncəsənəti” şöbəsinin şöbənin kiçik elmi işçisi	AZƏRBAYCANIN İSTEDADLAR MƏRKƏZİ

Coffee Break: 15:30-16:00

FACE TO FACE PRESENTATIONS

10.06.2022

BAKU LOCAL TIME	AMEA Merkezi Bilimsel Kütüphanesi
13:00-15:30 | Session 1, Hall-4	

HEAD OF SESSION: Prof. Dr. Adil BAHŞELİYEV

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Aynur Qafarlı	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin "Türk araşdırmaları" bölməsinin kiçik elmi işçisi	VƏTƏN TORPAĞININ SÖZ XƏRİTƏSİ
Anar İsmayılov	Mingəçevir Dövlət Universiteti	44 GÜNLÜK VƏTƏN MÜHARİBƏSİNİN DÜNYA HƏRB TARİXİNDƏ YERİ
Fereh Sukurova	Azerbaijan National Academy of Science Institute	THERE IS NO KARABAKH WITHOUT SHUSHA, AND AZERBAIJAN WITHOUT KARABAKH: HEYDAR ALIYEV
Dr. Gülər Mikayıl	Baki Dövlət Universiteti	MÜHARİBƏ SƏRAİTİNDƏ ƏSGƏR VƏ ZABİTLƏRİN PSİXOLOJİ HAZIRLIĞININ MÜQAYİSƏLİ ARAŞDIRILMASI VƏ ŞUŞA DÖYÜŞÜNÜN TƏSVİRİ
Həsənova Könül	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Azərbaycan, Bakı	LAÇIN LAYLA VƏ OXŞAMALARINDA ETNOQRAFİZMLƏR
Könül Həsənova	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Azərbaycan, Bakı	ƏMR CÜMLƏLƏRİNDƏ QƏNAƏT PRİNSİPİNİN NƏSR MƏTNLƏRİNDƏ TƏZAHÜRÜ
Türkan Azad qızı Mehdiyeva	AMEA akad. Z.M.Bünyadov adına Şərqşünaslıq İnstitutu	AZAD QARADƏRƏLİNİN YARADICILIĞINDA QARABAĞ MÖVZUSU
Firidə Mustafayeva	Pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru ADPU-nun Şamaxı filialı	QEYRİ STANDART MƏSƏLƏLƏR VƏ ONLARIN HƏLLİNİN TƏLİMİNDƏ QRAFİK TƏSVİRLƏRDƏN İSTİFADƏ YOLLARI
Dos.Dr. Sönməz Abbaslı	AMEA Folklor İnstitutu	DİNİ-TARİXİ ŞƏXSİYYƏTLƏRLƏ BAĞLI MƏNQƏBƏLƏR (Qarabağ folklor materialları əsasında)
Baxşəliyev Adil Baxşəli oğlu	Sumqayıt Dövlət Universiteti	İKİNCİ QARABAĞ MÜHARİBƏSİNDƏ QƏLƏBƏMİZ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVİN GÜCLÜ SİYASİ İRADƏSİNİN NƏTİCƏSİDİR
Dr. Ragif Huseynov Dr. Hidayat Ullah Khan	Azerbaijan Technological University, Ganja, Azerbaijan	EXPOLRING NEXUS BETWEEN AGRICULTURAL DEVELOPMENT AND FOOD SECURITY: A CASE OF AZERBAIJAN REPUBLIC

	National Univesity of Modern Languages (NUML), Islamabad, Pakistan	
Mehriban Namiq qızı Əhmədova	Şamaxı şəhər Avropa liseyin müəllimi	MÜƏLLİM ETİKASININ PEDAQOJİ FƏALİYYƏTƏ TƏSİRİ
Habil İsmiyəli oğlu Həsənov	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	RUSİYANİN AZƏRBAYCAN TORPAQLARİNDA ERMƏNİ DÖVLƏTİ YARATMAQ PLANİ (XVİİİ ƏSRİN İİ YARİSİ)
Əziz Əliyev	Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi	QLOBAL MİQRASİYA PROBLEMİ FONUNDA: QARABAĞIN SOSİAL GƏLƏCƏYİ
Vüsalə Vəli qızı Məmmədzadə	Azərbaycan Turizm və Menecment Universitetinin İctimai fənlər kafedrasının baş müllimi	QARABAĞ MÜNAQİŞƏSİNİN TARİXİ MƏDƏNİYYƏT ABİDƏLƏRİMİZƏ TƏSİRİ
Səltənət Əliyeva	AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu, Böyük elmi işçi	YAZIÇI PSİXOLOGİYASI VƏ DÜNYAGÖRÜŞÜNÜN YARADICILIQDA İZLƏRİ (Şərif Ağayarın yaradıcılığı əsasında)
Orucova Günel	AMEA- nın Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun dissertantı	QƏZƏL ŞEİRİNİN DİL VƏ ÜSLUB XÜSUSİYYƏTLƏRİ SƏLƏFLƏRDƏN XƏLƏFLƏRƏ

Coffee Break: 15:30-16:00

FACE TO FACE PRESENTATIONS

10.06.2022

BAKU LOCAL TIME	AMEA Merkezi Bilimsel Kütüphanesi
13:00-15:30 | Session 1, Hall-5	

HEAD OF SESSION: Doç. Dr. Erestun MEHTİYEV

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Namig Hasanov	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Mətbuat xidməti	TOURISM IN THE OCCUPIED TERRITORIES DEVELOPMENT PERSPECTIVES
Vakil Azimov	Azerbaijan Cooperatin University, Doctoral student, Baku, Azerbaijan	THE ROLE OF ESTABLISHMENT OF A WINE CLUSTER IN THE SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF KARABAKH ECONOMIC REGION
Xasay CAHANGİROV	Qərbi Kaspi Universiteti (WCU), İqtisadiyyatı fakültəsi, Doktorantura bölməsi, Bakı, Azərbaycan	THE ROLE OF SPECIAL ECONOMIC ZONES IN THE SETTLEMENT, REINTEGRATION AND ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE LIBERATED TERRITORIES
Səbinə Babayeva	Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti, Sosial Menecment Fakültəsi, İctimai fənlər kafedrası. Bakı, Azərbaycan	CULTURAL TOURISM POTENSIAL OF KARABAKH REGION
Əmiraslanova Dilarə Əmiraslan qızı	Sumqayıt Dövlət Universiteti	İŞĞALDAN AZAD EDİLMİŞ ƏRAZİLƏRİN İQTİSADİ POTENSİALI VƏ ONDAN SƏMƏRƏLİ İSTİFADƏ YOLLARI
Ləman Hüseynova	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Tarix İnstitutu, dissertant. Bakı, Azərbaycan	JOURNAL OF AZERBAIJANI WOMEN FREEDOM - EASTERN WOMAN (1928-1929)
Ahadova Gunel Tofig Gizi	Baku State University ANAS CSL, Baku, Azerbaijan	THE ROLE OF THE DEPARTMENT OF AZERBAIJAN STUDIES AND THE NATIONAL DIGITAL MEMORY IN THE DEVELOPMENT OF THE INFORMATION AND BIBLIOGRAPHIC APPARATUS OF AZERBAIJANI STUDIES
Səidə Yusifova	Bakı Avrasiya Universiteti/ Bakı Azərbaycan	MEDİA DİSKURSUNDA EVFEMİZMLƏRİN ÜSLUBİ POTENSİALI
Doçent Farhad Gamboy oğlu Mikayilov Mammadova Aynura Mahammad gizi	UNEC Bilimsel Araştırma ve Ekonomik Araştırma Enstitüsü, kıdemli araştırmacı, Azerbaycan Devlet Teknik Üniversitesi Ekonomi ve İstatistik Bölümü'nde doçent	ASKERİ ÇATIŞMALARIN ZARARLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ İÇİN METODOLOJİK TEMELLER
Zeynəb Əhməd qızı Həcəmova	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu Bakı şəhəri, Azərbaycan	İDARƏETMƏDƏ ŞƏXSİYYƏTİN İNTELLEKTUAL İNKİŞAFINDA SOSİAL QAVRAYIŞIN ROLUNUN SOSİAL-PSİXOLOJİ TƏHLİLİ

Doç. Dr. Seide Guliyeva	Bakü Devlet Üniversitesi, Tarih fakültesi	İDARİ VE MÜCADİLE MERKEZİ OLARAK ŞUŞA ŞEHRİ
İbrahimli Mehin Bayram qızı	Sumqayıt Dövlət Universiteti	MADDİ MƏDƏNİ İRSIN QORUNMASINDA HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN ROLU
Samirə Nail Qızı Ramazanova	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin baş müəllimi	MÜASIR AZƏRBAYCANQADININ SOSIAL VƏ IŞGÜZAR STATUSUNA DÖVLƏT QAYĞISI
Lamiyə MEHDİYEVA	Bakı Dövlət Universiteti, Jurnalistika fakültəsi, Bakı, Azərbaycan	MÜHARİBƏ DÖVRÜNDƏ İNFORMASİYA SİYASƏTİNİN TƏŞKİLİ: QAYDALAR VƏ ƏSAS STEREOTİPLƏR
Zərifə Mahmud qızı Həmidova	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Şamaxı filialı	REGİONLARIN PRİORİTET TƏSƏRRÜFAT SAHƏLƏRİNİN FUNKSİYASI VƏ ÖYRƏNİLMƏSİ METODİKASI
Malik Mammadzade	UNEC, Economy, Economy, Baku, Azerbaijan	QARABAĞ İQTİSADİ RAYONUNUN XARİCİ İNVESTİSİYALARIN CƏLBİ İMKANLARI
Fuad Əlinağı oğlu Qənbərov Gülnar Xanlar qızı Səmədova	AMEA	QARABAĞDA SAĞLAMLIQ TURİZMİ POTENSİALI VƏ İNKİŞAF PERSPEKTİVLƏRİ
Ərəstun MEHDİYEV	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	QARABAĞIN İŞĞALDAN AZAD OLUNMASINDA AZƏRBAYCAN NEFT STRATEGİYASININ ROLU HAQQINDA
Sultanova Sevinc	Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyası	AZAN SƏDALARI VƏ MUĞAM İNTONASİYALARININ VƏHDƏTİNDƏN YARANAN QƏLƏBƏ NƏFƏSLİ “QARABAĞ KOMPOZİSİYASI”
Könül İbrahim qızı Səmədova	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	ORTAQ TÜRKCƏDƏ C VƏ Ç HƏRFLƏRİYLƏ BAŞLAYAN QIPÇAQ MƏNŞƏLİ SÖZLƏR VƏ ONLARIN AZƏRBAYCAN DİLİNƏ İNTEQRASİYASI

Coffee Break: 15:30-16:00

FACE TO FACE PRESENTATIONS

10.06.2022

BAKU LOCAL TIME

13:00-15:30 | Session 1, Hall-6

AMEA Binası

HEAD OF SESSION: Doç. Dr. Elçin Abbasov

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Məmmədova Afət Tapdıq Qızı	AMEA MƏRKƏZİ ELMİ KİTABXANA	TƏLİM VƏ TƏRBİYƏ ŞƏXSİYYƏTLƏRİN GÖZÜ İLƏ
Məsmə Mahmudova Mahir qızı	AMEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu, elmi işçi	AZƏRBAYCAN MUĞAMIN BÖLMƏLƏRİ "XOSROV VƏ ŞİRİN" POEMASININDA
Bağıyeva Dinarə	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Mərkəzi Elmi Kitabxana	QƏHRƏMAN RUHLU KİTABLAR
Mehdizadə Gülşən Kamal qızı	ADPU-nun kiçik elmi işçisi	İBTİDAİ SİNİFDƏ VƏTƏNPƏRVƏRLİK RUHUNUN AŞILANMASI (2-ci sinif Azərbaycan dili dərsliyi əsasında)
Shirinzade Ulya	Institute of Education of Azerbaijan Republic	THE ROLE OF TEACHERS AND STUDENTS IN PROJECT BASED LEARNING
Abdullayeva Mahirə Mövlud qızı	Azərbaycan Dövlər Pedaqoji Universitetinin Azərbaycan dili və onun tədrisi texnologiyası kafedrasının müəllimi	İBTİDAİ SİNİFLƏRDƏ ŞAGİRDLƏRƏ İFADƏLİ OXU VƏRDİŞLƏRİ AŞILAYARKƏN ORFOEPİYA QAYDALARININ ROLU
İrina Kazımova	Azərbaycan Tibb Universiteti	XARİCİ DİLİN TƏDRİSİNDƏ VƏTƏNPƏRVƏRLİK DƏRSLƏRİ
Əlvan CƏFƏROV	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	TÜRKİYƏ GAZİ UNİVERSİTETİNDƏ TƏHSİLİN İDARƏ EDİLMƏSİ VƏ PROQRAM HAQQINDA
İsmayilov Rovhsan Faig	Manager, Sales Devision, Sumgait Texnologies Park	MANAGEMENT OF ENTERPRISES AND ORGANIZATIONS
Köçərli Hicran Rafiq qızı	Sumqayıt Dövlət Universiteti	AQRAR SAHƏDƏ İNNOVASİYALI İNKİŞAFIN SÜRƏTLƏNDİRİLMƏSİ YOLLARI
Günəş Xudayarova	Bakı Avrasiya Universitetinin doktorantı, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Quba filialının müəllimi, Bakı, Azərbaycan	CABİR NOVRUZ YARADICILIĞINDA MİLLİ DƏYƏRLƏRİN TƏRƏNNÜMÜ
p.ü.f.d. Həmidova Xalidə Aydın qızı	ADPU, Təlim-tədris mərkəzinin müdiri	MƏKTƏBƏQƏDƏR TƏHSİLDƏ EVOKATİV MENTORLUQ MODELİNİN TƏTBİQİ

Dos. Dr. Elçin Abbasov	AMEA Folklor İnstitutu	AŞIQ ŞƏMŞİR POEZİYAZINDA DAĞ
Qaybaliyeva Nigar	Azərbaycan Prokurorluğu	HEYDƏR ƏLİYEVİN ŞUŞA VƏSİYYƏTİ
Məlahət Abdullayeva	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	TEXTUAL PROBLEMS IN TEACHING MATHEMATICS AND THEIR EDUCATIONAL IMPORTANCE
Kübra Quliyeva	Naxçıvan Dövlət Universiteti, Pedaqoji fakultə, Pedaqogika. Naxçıvan.Azərbaycan	OMAR FAIQ NEMANZADE EDUCATIONAL CONTENT OPINIONS ABOUT UPDATE
Namiq Əhmədov Qənimət Səfərov	Bakı Dövlət Universiteti Araşdırmaçı-yaza, müstəqil tədqiqatçı	QARABAĞ SAVAŞI VƏ AZƏRBAYCAN ORDUSUNUN TARİXİ QƏLƏBƏSİ TÜRKİYƏ MƏTBUATINDA
Mirələm İbrahimli	Bakı Avrasiya Universitetinin dissertantı	ULU ÖNDƏR HEYDƏR ƏLİYEVİN ELMƏ QAYGISI MƏDƏNİ PRİORİTETLƏRİMİZİN İDEYA ƏSASLARINI MÜƏYYƏN ETMİŞDİR
Məsmə Mahmudova Mahir qızı	AMEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu, elmi işçi	AZƏRBAYCAN MUĞAMIN BÖLMƏLƏRİ "XOSROV VƏ ŞİRİN" POEMASININDA
Vəfa Abbasova	ADNSU-nun Humanitar fənlər kafedrasının müəllimi, f.ü.f.d.	MİRZƏ ADIGÖZƏL BƏYİN "QARABAĞNAMƏ" ƏSƏRİNDƏ BƏDİİ ÜSLUB ÜNSÜRLƏRİ
Hüseyn İbrahimov	AR Prezidenti yanında Dövlət idarəçilik Akademiyası	PREZİDENT İLHAM ƏLİYEVİN UGURLU SİYASƏTİ QƏLƏBƏ VƏ TƏHLÜKƏSİZLİK PARADİQMALARINA SÖYKƏNİR
Mehdi BAĞIROV	Naxçıvan Dövlət Universiteti	QARS MÜQAVİLƏSİNİN MAHİYYƏTİ VƏ NAXÇIVAN: SOSİAL-İQTİSADİ YANAŞMA VƏ NƏTİCƏLƏR

FACE TO FACE PRESENTATIONS

10.06.2022

BAKU LOCAL TIME	AMEA Merkezi Bilimsel Kütüphanesi
16:00-18:30 | Session 2, Hall-1	

HEAD OF SESSION: Akademik Möhsün NAĞISOYLU

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Könül Məhərrəmova	AMEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun dissertantı	HÜSEYN CAVİD YARADICILIĞININ FORMA XÜSUSİYYƏTLƏRİ "CAVİDŞÜNASLIQ" TOPLUSUNDA
Akademik Möhsün Nağısoylu	AMEA-nın müşaviri, akademik	1905-1906-CI İLLƏRDƏ ŞUŞADA ERMƏNİ CİNAYƏTLƏRİ "HƏYAT" VƏ "İRŞAD" QƏZETLƏRİNİN SƏHİFƏLƏRİNDƏ
Abbasova Gulbaniz Heydar gizi	Baku city, history teacher of secondary school No 162 named after E.Aliyev	PROFESSOR M.SEYIDOV'S BOOK " QAM SHAMAN AND GENERAL OVERVIEW OF ITS SOURCES" AND THE POSSIBILITY OF TURNING MYTHOLOGY IN TO REALITY
Elmi işçi Elman Novruzov	AMEA Şərqşünaslıq İnstitutu	SƏMƏD SƏRDARİNİYA VƏ ONUN "QƏRƏBAĞ DƏR QOZƏRQAH-E TARİX" ("QARABAĞ TARİXİN GEDİŞİNDƏ") ƏSƏRİ
İbrahimova Leyla	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Mərkəzi Elmi Kitabxana	KİÇİK ÜRƏKLƏRİN BÖYÜK DƏRDLƏRİ...
Dos.Dr.Nigar Həsənova	AMEA Folklor İnstitutu, aparıcı elmi işçi	MOLLA PƏNAH VAQİFİN POEZİYASINDA LİNQVOPOETİK XÜSUSİYYƏTLƏR
Səyyarə Məmmədova	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Mərkəzi Elmi Kitabxana	MƏRKƏZİ ELMİ KİTABXANANIN QARABAĞ MÜHARİBƏSİ QƏHRƏMANLARI FONDUNUN NƏŞRLƏRİ
Ayətxan Ziyad (İsgəndərov)	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti. Elmi işçi	AZƏRBAYCAN UŞAQ ŞEİRİNDƏ SƏRLÖVHƏ-ADLAR SİSTEMİ
Elchin Mansurov	National Center of Oncology, Baku, Azerbaijan	HƏQİQİ, YALANÇI VƏ YARIMÇIQ TEİSTLƏR: ƏMƏLLƏRİ VƏ NƏTİCƏLƏRİ
Arzu ZEYNALOVA	Azerbaijan State Pedagogical University, Art and physical education, Fine arts and its teaching technology, Baku, Azerbaijan	IMAGES OF PEOPLE'S HEROES AND STATE REPRESENTATIVES ON KARABKH CARPETS
Kazımova Nurlana	ADPU	ŞUŞANIN XEYRİYYƏÇİ-MAARİFÇİ XANIMI HƏMİDƏ CAVANŞİRİN "XATİRƏLƏRİM"İ MÜASİR QADINLARA ÖRNƏKDİR

Habib Mirzayev	Azerbaycan Teknik Üniversitesi, Beşeri bilimler fakültesi, Edebiyat bölümü, Azerbaycan, Bakü	THE ROLE OF EXAMPLES OF FICTION IN THE TRANSFORMATION OF AZERBAIJAN IN THE CENTER OF MULTICULTURALISM AND TOLERANCE
Rüstəm RƏSULOV	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti, Filologiya elmləri doktoru, professor, Bakı, Azərbaycan	MOLLA PƏNAH VAQİFİN MİFOPOETİKASI: MƏKAN ARXETİPLƏRİ
Güzel Bahşali	Bakü Devlet Üniversitesi, Kütüphaneçilik ve bilgi fakültesi, tarih, Bakü, Azerbaycan	KALBİNDE KEDER, DAMARLARINDA ŞEVK TAŞIYAN ŞAİR
Maqsudova Şəbnəm	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	QƏDİM LAHIC SƏNƏTKARLARININ BƏDİİ İRSİ
Tahirə Əliyeva	AMEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu	AKADEMIK İ.Y.KRAÇKOVSKININ ƏSƏRLƏRINDƏ “LEYLI VƏ MƏCNUN” MÖVZUSU
Afiqə Aliyeva	SDU, Filologiya, Azərbaycan ədəbiyyatı, Sumqayıt, Azərbaycan	FIGHT FOR JUSTICE IN THE ROMAN“THE BRAND OF CASANDRA” OF C.AYTIMATOV
Doç. Dr. Şelale ANA HÜMMETLİ	Azerbaycan Milli İlimler Akademisi Nesimi Dilçilik Enstitüsü, Bakü, Azerbaycan	GREAT TURKISH SON BORN ON THE LAND OF SHUSHA -YUSIF VAZIR CHEMANZAMINLI
Bilal Hüseynağa oğlu HÜSEYNOV	ADPU Cəlilabad Filialının müəllimi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, Naxçıvan Dövlət Universitetinin elmlər doktorluğu üzrə dissertantı	VƏTƏN MÜHARİBƏSİNİN FOLKLOR YAŞANTILARI, YAXUD DÖYÜŞƏN FOLKLOR JANRLARI
Yüzbaşıyeva Vəfa Rüstəm qızı	Odlar Yurdu Universiteti	KONSEPTUAL İNCƏSƏNƏTİN MÜASİR DÖVRDƏ MÖVCUDLUĞU
Əbilova Zəkiyyə Ağababa qızı	AMEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu, “Əlyazmaların və əski çap kitablarının tərcüməsi”, Şöbəsinin baş elmi işçisi, fəlsəfə elmləri doktoru	İRƏVAN QUBERNİYA RUHANİ MƏCLİSİNİN ÜZVLƏRİ
Prof. Elmar Hüseynov	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	MÜASİR DÖVRDƏ GƏNCLƏRİN İNTELEKTUAL İNKİŞAFININ PSİXOLOJİ XÜSUSİYYƏTLƏRİ

FACE TO FACE PRESENTATIONS

10.06.2022

BAKU LOCAL TIME

16:00-18:30 | Session 2, Hall-2

AMEA Merkezi Bilimsel Kütüphanesi

HEAD OF SESSION: Prof. Dr. Qasım HACIYEV

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Teyba Efendiyeva	Azerbaijan State Pedagogical University	GESTALT APPROACH TO FAMILY CONSULTATION THE ROLE OF K. LEVIN'S THEORY
Mammadova Samira Isgandar	Sumgait State University	ESTABLISHMENT AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE COOPERATION IN THE FIELDOF SCIENCE, EDUCATION WITH THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN AND THE STATE OF ISRAEL
PhD. Mammadli Rovshan Ulduz oglu	Central Scientific Library of ANAS	QARABAĞ XANLIĞININ SƏRHƏDLƏRİ VƏ ƏRAZİSİNDƏN KEÇƏN TİCARƏT YOLLARI RUSİYA DÖVLƏT HƏRBİ TARİX ARXİVİNİN MATERİALLARI ƏSASINDA
İradə Tofiq qızı NURİYEVA	Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti, Azərbaycan	ŞUŞA BƏYANNAMƏSİ VƏ REGİONAL TƏHLÜKƏSİZLİK
Aygun Abdulova Hikmat Abdulov	UNEC Azerbaijan University of Architecture and Construction	FORMATION OF NEW MANAGEMENT RELATIONS IN THE OCCUPIED TERRITORIES
Vahid Allahverdi Oğlu Ömərov	Azebaycan Milli İllimler Akademisi Kafkas Araştırmaları Enstetütü Gürcistan araştırmaları Bölüm Başkanı	II KARABAĞ SAVAŞ SONRASI DÖNEMİNDE ABD VE GÜRCİSTAN'IN POZİSYONLARI
Namiq Məmmədov	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasıl, Bakı, Azərbaycan	AZƏRBAYCAN- TÜRKİYƏ STRATEJİ ƏMƏKDAŞLIQ VƏ TƏRƏFDAŞLIĞI
Fil.e.d.Əliağa Cəfərov	Zəngəzur-Qubadlı Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin direktoru	ŞİMALİ AZƏRBAYCANIN RUSİYA TƏRƏFİNDƏN ZƏBT EDİLMƏSİ
Jeyhun Ahmadov	Law and Human Rights, dissertation student, teacher in BSU	HUMAN RIGHTS IN BIOETHICS AS A RESEARCH AREA
Mehriban Sərdarova Nağı qızı	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	HEYDƏR ƏLİYEVİN TƏHSİL İRSİNDƏ QARABAĞ AZƏRBAYCANÇILIĞIN KOMPONENTİ KİMİ
Dosent Ramilə Bəhlul qızı Dadaşova	AMEA-nın Qafqazşünaslıq İnstitutunun icraçı direktoru	ABŞ, RUSİYA VƏ FRANSANIN 44 GÜNLÜK VƏTƏN MÜHARİBƏSİNDƏ VƏ MÜHARİBƏDƏN SONRA MÖVQELƏRİ

İsmayılzadə Gülbəniz	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC)	PREZİDENT İLHAM ƏLİYEVİN ZƏFƏR PARADINDA NİTQİ - RITORİKA, SİYASƏT VƏ QƏLƏBƏ
Prof. Dr. Qasım Hacıyev	AMEA Qafqazşünaslıq İnstitutu Ermənişünaslıq şöbəsinin müdiri, Bakı Dövlət Universitetinin professoru, Turan Akademiyasının akademiki	CƏNUBİ QAFQAZDA SİYASİ VƏ İQTİSADİ PROBLEMLƏR: ERMƏNİ REVANŞİZMİ, VƏZİYYƏT VƏ GÖZLƏNTİLƏR
Kamal Salayev	AMEA-nın Qafqazşünaslıq İnstitutunun Ermənişünaslıq şöbəsinin baş mütəxəssisi	ERMƏNİSTAN ORDUSUNDA BAŞ VERƏN RÜSVAYÇILIQ

FACE TO FACE PRESENTATIONS

10.06.2022

BAKU LOCAL TIME	AMEA Merkezi Bilimsel Kütüphanesi
16:00-18:30 | Session 2, Hall-3	

HEAD OF SESSION: İsmayılova Aybaniz Arif

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
İsmayılova Aybaniz Arif	Odlar Yurdu University	QARŞILIQLI İNNOVASİYALAR ƏSASINDA DİLLƏRİN BİRLƏŞMƏSİNƏ DAİR
Lecturer AYNURA BEKIROVA	Odlar Yurdu University, Department of Languages, Baku, Azerbaijan	THE METONYMIC EXPRESSIONS RELATED TO THE OPPOSITION "EDUCATED" AND "UNEDUCATED"
Phd. Sevinj Mammadzada	Odlar Yurdu University, Baku, Azerbaijan	SLANG AS A SOCIAL DIALECT
Böyükxanım EMİNLİ	Sumqayıt dövlət Universiteti	ÜZEYİR HACIBƏYOVUN PUBLİSİSTİKASINDA ANA DİLİ MƏSƏLƏLƏRİ
Pənahlı Sura Tariyel qızı	Azərbaycan Tibb Universiteti	MODAL SÖZLƏRLƏ KONTEKSTUAL MƏNA ARASINDA ƏLAQƏ (Azərbaycan dilinin materialları əsasında)
Narmin Aliyeva	Odlar Yurdu University, Baku, Azerbaijan	COGNITIVE ASPECTS OF PHRASEOLOGICAL COMBINATIONS
Sərraf Mirsəfər oğlu Talıbov	AMEA Lənkəran Regional Elmi Mərkəzinin Folklor, etnoqrafiya və arxeologiya şöbəsinin müdiri	AZƏRBAYCANIN CƏNUB-ŞƏRQ REGİONUNDA "UTE" TOPONİMİ İLƏ BAĞLI BƏZİ MÜLAHİZƏLƏR
Xuraman Hacıyeva	Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi	AZƏRBAYCAN VƏ İBRİ DİLLƏRİNDƏ TABELİ VƏ TABESİZ MÜRƏKKƏB CÜMLƏLƏRİN ƏSAS LİNQVİSTİK XÜSUSİYYƏTLƏRİ
Mahammad Jabrayilov	Azerbaijan National Academy of Sciences Baku, Azerbaijan	THE FACTOR OF INFO-IMPERIALISM IN MODERN GEOPOLITICS: A THEORETICAL APPROACH TO THE ARTIFICIAL INTELLIGENCE WAR
Fidan Yusifova	Bakı Avrasiya Universitetinin doktorantı	AZƏRBAYCAN DİLİNİN ŞƏRQ QRUPU DİALEKTLƏRİNDƏ OMONİMLƏRİN SEMANTİK XÜSUSİYYƏTLƏRİ
Aytəkin Mirzəyeva Ülkər Səlim	Bakı Dövlət Universiteti, Filologiya fakültəsi, Azərbaycan dili, Bakı, Azərbaycan	ÜMUMTÜRK BİRLİYİNDƏ AZƏRBAYCAN VƏ TÜRK DİLLƏRİNİN YERİ
Samirə Vəliyeva Yusifəli qızı	Odlar Yurdu Unversiteti, Humanitar və Dillər Fakultəsi Bakı Azərbaycan	LEKSIK TERMİNOLOJİ VAHİDLƏRİN KULTUROLOJİ İNFORMASİYASI

FACE TO FACE PRESENTATIONS

10.06.2022

BAKU LOCAL TIME

16:00-18:30 | Session 2, Hall-4

AMEA Merkezi Bilimsel Kütüphanesi

HEAD OF SESSION: Prof. Dr. Mirvari İSMAYILOVA

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Zülfiyyə İsmayıl	AMEA Naxçıvan Bölməsi	ÜZEYİR HACIBƏYOVUN YARADICILIĞINDA DİL MƏSƏLƏLƏRİ
Könül ABDULLAYEVA	ADNSU, Humanitar fənlər kafedrası, Sosial elmlər, Bakı, Azərbaycan	DİALEKT VƏ ŞİVƏLƏRDƏ FONETİK HADİSƏLƏR (V.V.RADLOVUN LÜĞƏTİ ƏSASINDA)
Gamadova Aygun	Odlar Yurdu University, Department of language, Baku, Azerbaijan	İDRAKDA DİL VƏ FƏALİYYƏT NİSBİLİYİ
Melahet Shukurova	Odlar Yurdu University, Department of Languages, Baku, Azerbaijan	THE MOST WIDESPREAD LANGUAGES IN THE WORLD
Dr. Aygün MEHERREMOVA	Bakü Devlet Üniversitesi, Filoloji Fakültesi, Azerbaycan Dilciliği Bölümü. Azerbaycan, Bakü	KÜRESELLEŞMENİN DİLE ETKİSİ AÇISINDAN ÇEVRİMİÇİ İLETİŞİMDE KISALTMA SÖZCÜKLERİN KULLANILMASI
Ayşən İsmayıllı	Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu, Filologiya, Müasir Azərbaycan dili şöbəsinin doktorantı, Bakı, Azərbaycan	QARABAĞ BÖLGƏSİNDƏ FİTONİMLƏRDƏN ƏMƏLƏ GƏLƏN MİKROTOPONİMLƏR (CƏBRAYIL VƏ XOCAVƏND MATERİALLARI ƏSASINDA)
Prof. Dr. İsmayılova Mirvari Abbas qızı	ADPU, Müasir Azərbaycan dili kafedrası professor, f.e.d.	QLOBALLAŞAN DÜNYADA AZƏRBAYCAN DİLİNİN FUNKSİONAL SƏCİYYƏSİ
Afaq Zeynalova	Azərbaycan Texniki Universiteti, Humanitar fənlər, Dilçilik bölməsi, Azərbaycan, Bakı	"VƏTƏN MÜHARİBƏSİ" SİNTAKSİSİ KONTEKSTİNDƏ DİL, NİTQ VƏ ÜSLUB MƏSƏLƏLƏRİ
Dos.Dr.Şakir Əlif oğlu ALBALIYEV	AMEA Folklor İnstititu	QURBAN BAYRAMININ DİNİ-İSLAMİ SEMANTİKASI
Aynur Orucova	Gəncə Dövlət Universiteti, Gəncə, Azərbaycan	OBRAZLAŞDIRICI DİL VASİTƏLƏRİNİN NORMA PRİNSİPLƏRİ
Svetlana MƏMMƏDOVA	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Filologiya fakültəsi, Xarici dillər Mərkəzi, Bakı, Azərbaycan	İNGİLİS FRAZEOLOJİ BİRLƏŞMƏLƏRİ TƏRCÜMƏDƏ
Mirgulamova Afag	Institute of languages after Nasimi of ANAS, Baku, Azerbaijan	NEW TYPE OF SCHOOLS IN SHUSHA IN THE 19TH CENTURY

M.Ə.Mirzəyeva Aysel Qaragözova	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstitutu	FENİLƏVƏZLİ TİOKARBAMATLARIN SİNTEZİ VƏ ONLARIN BƏZİÇEVRİLMƏLƏRİNİN TƏDQİQİ
Şirinova Nəhayət Məhəmməd	ADPU Quba filialının əməkdaşı. İctimaiyyətçi-yazar	MƏNLİYİMİZİN ƏSASI OLAN ANA DİLİMİZ
Zemfira İsaxan qızı Abbasova	Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, ADPU.	ONOMASTIK VAHIDLƏR BIR OBYEKT KIMI
Xalidə Şaiqqızı (Məmmədova)	AMEA Folklor İnstitutu, "Dədə Qorqud" şöbəsinin böyük elmi işçisi	QARABAĞ FOLKLORUNDA DİNİ MƏZMUN: PEYĞƏMBƏRLƏR VƏ ONLARIN HƏYATI, İDEYALARI
Lalə Məmmədova Elfanə Qasımova Aytən Yusifkənan	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti	ORTA ƏSR İSLAM GEYİM ƏNƏNƏLƏRİNDƏ YENİ TƏMAYÜLLƏR
Pəri Paşayeva Sevda Abbasova	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	ŞAGİRD TƏFƏKKÜRÜNÜN FORMALAŞMASINDA TƏLİM METODLARININ ROLU
Dos.Dr.Ramazanova Afaq Xürrəm qızı	AMEA Folklor İnstitutu	ƏZİZƏ CƏFƏRZADƏNİN ELMİ VƏ BƏDİİ YARADICILIĞINDA QARABAĞ
Həsənova Ləman Namiq qızı	AMEA Folklor İnstititu	QARABAĞ XIX ƏSR RUSDİLLİ QAYNAQLARDA
Vahid Dumanoğlu İlkin Əsgər	Bakı Şəhəri Təhsil İdarəsi 323 saylı orta məktəb Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Bakı, Azərbaycan	BƏDİİ İFADƏ VASİTƏSİ KİMİ ANASTROFANIN FUNKSİONAL XÜSUSİYYƏTLƏRİ
Şəbnəm ƏLİYEVA	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti	ŞUŞA VƏ ƏTRAFININ ARXEOLOGİYASI
Şəhla Tahirqızı	AMEA MEK – in İcraçı direktoru	ŞUŞA HAQQINDA SƏNƏD – İNFORMASİYA RESURSLARI

FACE TO FACE PRESENTATIONS

10.06.2022

	BAKU LOCAL TIME 16:00-18:30 | Session 2, Hall-5		AMEA Merkezi Bilimsel Kütüphanesi

HEAD OF SESSION: Doç.Dr.Gülşen MEHERREMOVA

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Dos.Dr. Ləman Vaqifqızı (Süleymanova)	Azerbaijan	QARABAĞDAN TOPLANMIŞ BAYATILARDA SİMVOLLAR
Dr.Xuraman KƏRİMOVA	AMEA Folklor İnstitutu	QARQABAĞ UŞAQ FOLKLORU
Elnarə Hüseynqızı (Əmirli)	AMEA Folklor İnstitutu, böyük elmi işçi	TÜRK XALQLARI FOLKLORUNDA ÜLKƏR PERSONAJI
Gülşen Meherremova	Azerbaycan Diller Üniversitesi	İNGİLİZ VE AZERBAYCAN ATASÖZLERİNDE KADIN KAVRAMI
Sahiba Musaeva	Institute of Archeology, Ethnography and Anthropology of ANAS	FORMS OF MARRIAGE OF THE TURKIC-SPEAKING PEOPLES AND TSAKHURS
Sədaqət Məmmədli	AMEA Arxeologiya, Etnoqrafiya və Atropologiya İnstitutu	HÜLAKÜLƏR DÖVRÜ DULUS MƏMULATI ÜZƏRİNDƏ EPİQRAFİK TƏSVİRLƏR
Qərib Məmmədov A.e.f.d. Divanxan Əhədov	AMEA-nın rəyasət heyəti	QARABAĞ İQTİSADİ RAYONUNUN TORPAQLARININ VƏ AQROEKOLOJİ VƏZİYYƏTİNİN QİYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ
Emin Həsənli	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının dissertantı	AZERBAYCANDA ORDU KURUCULUĞU VƏ TÜRK DUNYASI SEVGİSİ RUHU
Pərvanə Muradi	Odlar Yurdu Universitetinin "Dizayn" kafedrasının müəllimi	AZƏRBAYCANDA MİLLİ KERAMİKA SƏNƏTİNİN İNKİŞAFI
Bayramova Nübar İsmayıl	ADPU-nun Quba filialı, Pedaqoji fakültə dekan müavini	AZADLIĞIN MÜBARƏK, XARI BÜLBÜLÜM...
Prof. Dr. İradə Hüseynova	Bakı Dövlət Universiteti Tarix Fakültəsi Qafqaz xalqları tarixi kafedrası	HALKIMIZIN ULUSAL İNCİSİ ŞUŞA - AZERBAYCAN KÜLTÜRÜNÜN EN ZENGİN BEŞİĞİ
Əziz Əliyev	Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi	QLOBAL MİQRASİYA PROBLEMİ FONUNDA: QARABAĞIN SOSİAL GƏLƏCƏYİ
Tural Velizade	Western Caspian University, Tarih, Bakü, Azerbaycan	MART SOYQIRIMI FÖVQƏLADƏ TƏHQİQAT KOMİSSİYASININ SƏNƏDLƏRİNDƏ
Shikhali Bağırzade	Azerbaycan Devlet Kültür ve Sanat Üniversitesi	KÜLTÜR TARİHİMİZİN BÜYÜK OLUŞTURUCUSU UZEYİR HACİBEYLİ

Çələbiyeva Nuranə Şahin qızı	AMEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu	QARABAĞ XALÇAÇILIQ SƏNƏTİ – ÇƏLƏBİ XALÇASI
Dr.Qiymət Məhərrəmli	AMEA Folklor İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, şair-publisist	QARABAĞ MÖVZULU XALQ YARADICILIĞI NÜMUNƏLƏRİNİN İDEYA-BƏDİİ MÜNDƏRİCƏ, FORMA VƏ MƏZMUN XÜSUSİYYƏTLƏRİ
Mahir Cavadov	AMEA Folklor İnstitutu	QALA ŞƏHƏR – ŞƏRQİN MƏDƏNİYYƏT OCAĞI
Təranə Nağıyeva	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Üniversitetinin baş müəllimi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru	"ORXON-YENİSEY" ABİDƏLƏRİNİN DİLİNDƏ İŞLƏNƏN FEİLİ BİRLƏŞMƏLƏRİN İKİNCİ TƏRƏFİNİN FONETİK-MORFOLOJİ XÜSUSİYYƏTLƏRİ
Şixbabayeva Aygün	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti Quba filialı, Azərbaycan, Bakı	VXARIBÜLBÜL FESTİFALININ TARİXİ ƏHƏMİYYƏTİ
Şahla NURUZADA	Bakı Slavyan Universiteti, Uluslararası İlişkiler, Baku, Azərbaycan	CIDIR DÜZÜ ORTAQ TÜRK MƏDƏNİ İRSİNİN KİMİ
Shukurov Niyameddin Soltan oglu	Baku Slavic University	CULTURAL CAPITAL OF THE TURKIC WORLD: SHUSHA MORNING
Məmmədova Sevinc Yaşar	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	İNTRAPERSONAL ÜNSİYYƏTİN NƏZƏRİ ƏSASLARININ TƏDQİQİ
Qaranfil Mammadzade	AMEA	ŞUŞA ŞƏHƏRİNİN TOY ADƏT VƏ ƏNƏNƏLƏRİ
Kərimova İradə Məzahim qızı	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	MƏHƏMMƏD FÜZULİNİN DİLİNDƏ ARXAİKLƏŞMİŞ MORFEMLƏR
Aysel Qurbanova	AMEA, Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyat İnstitutu, ədəbiyyat nəzəriyyəsi şöbəsi, Azərbaycan, Bakı	MİKAYIL MÜŞFİQİN ŞEİRLƏRİNDƏ PİTORESK
Mahammad Mammadov	Baku State University	THE IMAGE OF PROPHET SOLOMON IN KARABAKH FOLKLORE SAMPLES
Məmmədova Sevinc Yaşar	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	İNTRAPERSONAL ÜNSİYYƏTİN NƏZƏRİ ƏSASLARININ TƏDQİQİ
Mətanət Muradova Qaraqız Vəlizadə	Azərbaycan	NİZAMİ GƏNCƏVİ YARADICILIĞINDA TOLERANTLIQ
Kərimov Əyyub Sevdim oğlu	Azərbaycan Texniki Universiteti	ERMƏNİSTANDA HAKİM İDEOLOGİYA OLAN "TSEXAKRON" CƏNUBİ QAFQAZDA SÜLHƏ CİDDİ MANİƏ KİMİ

FACE TO FACE PRESENTATIONS

10.06.2022

BAKU LOCAL TIME	AMEA Binası
16:00-18:30 | Session 2, Hall-6	

HEAD OF SESSION: Doç.Dr.Gülşhen NOVRUZOVA

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Sevinc MİRZƏYEVA	Naxçıvan Dövlət Universiteti, "Azərbaycan dili və ədəbiyyatı" kafedrasının doktorantı Naxçıvan şəhəri, Azərbaycan	MİR CƏLAL PAŞAYEVİN ƏSƏRLƏRİNDƏ MİRZƏ ƏLƏKBƏR SABİR OBRAZI
Sahibə Musayeva	AMEA, Arxeologiya, Etnoqrafiya və Antropologiya İnstitutu	TÜRKDİLLİ XALQLARDA VƏ SAXURLARDA NİKAH FORMALARI
t.ü.f.d. Hicran Rəhman qızı Mahmudova	Bakı Dövlət Universiteti, Tarix fakültəsi, Arxeologiya və etnoqrafiya kafedrası	ŞUŞA HAMAMLARI TARİXİ - ETNOQRAFİK ABİDƏ KİMİ
Nasibova Vusala Roma Gizi	Azerbaijan	ONE OF WOMEN POETS FROM KARABAKH AGABAYIM AGHA TUTI
Gulshan Aliyeva	Baku State University	DEFENSE STYLE MECHANISM OF THE STUDENTS (AZEIRBAIJAN CASE)
Parvın Ahanchı	Azerbaijan National Academy of Sciences	THE HISTORICAL AND CULTURAL LEGACY OF KARABAKH: TRAPPED IN THE ARMENIAN OCCUPATION
Rəhimova Qəribə Vahid qızı	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	GƏNCLƏRDƏ MƏDƏNİ DAVRANIŞ VƏ ADƏTLƏRİN TƏZAHÜR FORMALARI VƏ İNKİŞAFINA TƏSİR EDƏN SOSİAL-PSİXOLOJİ AMİLLƏR
Afaq MUSTAFAYEVA	AMEA Folklor İnstitutu	MƏİŞƏTİMİZDƏ VƏ FOLKLORUMUZDA SANDIĞIN SEMANTİKASI
Niftəliyeva Nigar Nəsir qızı	ADPU, Bakı, Azərbaycan	PEDAQOGİKADA GƏLƏCƏK MÜƏLLİMLƏRİN DİAQNOSTİK FƏALİYYƏTİ
Dos. Dr. Atəş ƏHMƏDLİ	AMEA Folklor İnstitutu	"ÇÖVKƏN" OYUNUNUN MƏNŞƏYİ VƏ YAYILMA AREALLARI (Qarabağ atüstü oyun növü əsasında)
Günel ÜSTÜNDAĞ	Bakü Slavyan Üniversitesi, Beşeri ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Bakü, Azerbaycan	TÜRK DÜNYASINA GİDEN YOL – ZENGEZUR KORİDORU
Dr.Əpoş Vəliyev	AMEA Folklor Institutu, "Folklor və yazılı ədəbiyyat" şöbəsi, Bakı-Azərbaycan	QARABAĞ ZƏFƏRI, ŞUŞANI AZAD EDƏN QƏHRƏMANLAR
Turan BABAŞ	Bakı Dövlət Universiteti	"QARABAĞNAMƏLƏR" AZƏRBAYCANIN TARİXİ-DİNİ ABİDƏLƏRİNİ ÖYRƏNMƏK ÜÇÜN MƏNBƏ KİMİ
Günel Qarayeva	Azərbaycan Dillər Universiteti, Beynəlxalq münasibətlər və regionşünaslıq, Fəlsəfə və sosial elmlər, Bakı, Azərbaycan	İKİNCİ QARABAĞ MÜHARİBƏSİ ZAMANI MULTİKULTURAL DƏYƏRLƏR ƏTRAFINDA BİR OLAN AZƏRBAYCAN XALQI VƏ QƏHRƏMANLIQ NÜMAYİŞ ETDİRƏN TALIŞLAR
Məlahət Abdullayeva Xədicə Mehdizadə	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Bakı, Azərbaycan	ŞAGİRD ŞƏXSİYYƏTİNİN FORMALAŞMASINDA RİYAZİYYATIN ROLU

Gulshan Fakhraddin Novruzova	Head of the Applied Research Department of the Scientific Education Center, Associate Professor of the Department of Pedagogy of Primary Education	MÜƏLLİMLƏRİN ELMİ-TƏDQİQAT İŞLƏRİNİN ARAŞDIRILMASINDA MENTORLUQ FƏALİYYƏTİNİN TƏDBİQİNİN ƏHƏMİYYƏTİ
Türkan Qasımova	Bakı Dövlət Universiteti	ŞUŞA ZƏFƏR SƏLNAMƏMİZİN ŞAH ƏSƏRİDİR
Xəlilova Həmidə Əzizağa qızı	AMEA Nəsimi adına Dilçilik institutunun doktorantı, Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialının əməkdaşı Filologiya fakültəsi, Bakı, Azərbaycan	NİZAMİ GƏNCƏVİNİN "LEYLİ VƏ MƏCNUN" POEMASININ TƏRCÜMƏ MATERİALLARI ƏSASINDA LİNQVOSTATİSTİK TƏHLİL
Aida Abdullayeva	Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının "Humanitar və ictimai fənlər" kafedrasının dosenti,filologiya üzrə fəlsəfə doktoru	SƏMƏD VURĞUN DRAMMATURGİYASINDA XALQ DİLİNİN ZƏNGİN ŞEİRİYYƏTİ
Aytən Nəriman Qızı Qurbanova	AMEA Nizami Gəncəvi adıan Ədədbiyyat İnstitu	BAŞQIRD YAZILI ƏDƏBİYYATINDA NƏSRİN FORMALAŞMASI TARİXİNƏ BAXIŞ
Səfərova Təranə Bahadır qızı Şirinova Rübabə Bahadır qızı	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu	MƏHƏMMƏD QARABAĞİNİN ELMİ İRSİ ƏLYAZMALAR XƏZİNƏSİNDƏ
Dosent Rəhimə S. Məmmədova Professor Əli Z. Zalov Baş müəllim Kəmalə O. İsgəndərova	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	KİMYƏVİ BİLİKLƏRİN MƏNİMSƏNİLMƏSİ ÜÇÜN TƏLİM TEXNOLOGİYALARININ MÜQAYİSƏLİ DƏYƏRLƏNDİRİLMƏSİNİN ƏHƏMİYYƏTİ
Arzu Kərimova	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti	TATARISTAN RESPUBLİKASININ DİL SİYASƏTİ

CONTENT

CONGRESS ID	1
SCIENTIFIC COMMITTEE	2
PHOTO GALLERY	3
PROGRAM	4
CONTENT	5

PROCEEDINGS BOOK

Ayətxan Ziyad, Babək İsgəndərov *44 GÜNLÜK ZƏFƏR YÜRÜŞÜ: TARIXI ƏDALƏTIN TƏNTƏNƏSI VƏ BEYNƏLXALQ HÜQUQUN BƏRPASI*	1
Ayətxan Ziyad (İsgəndərov) *AZƏRBAYCAN UŞAQ ŞEİRİNDƏ SƏRLÖVHƏ-ADLAR SİSTEMİ (Zahid Xəlilin və Zaur Ustacın yaradıcılığı nümunəsində)*	10
Muharrem ARAS *LONGING FOR AZERBAIJAN IN RAMIZ OZLER'S POEMS*	17
Mustafa KARABULUT *THE PERCEPTION OF THE MOTHER IN AHMET HAŞİM'S POEMS*	23
İbrahim AVCI *MEDIATING ROLES OF HEALTH AND ENVIRONMENTAL AWARENESS IN THE IMPACT OF COVID-19 ON SUSTAINABLE CONSUMPTION BEHAVIOR*	32
İbrahim AVCI *THE EFFECTS OF COVID-19, HEDONIC AND UTILITY MOTIVATIONS ON ONLINE PURCHASE INTENTION AND THE INTERMEDIATE ROLE OF ONLINE TRUST*	38
Xasay Cahangirov *İŞĞALDAN AZAD EDİLMİŞ ƏRAZİLƏRİN MƏSKUNLAŞDIRILMASI, REİNTEQRASİYASI VƏ İQTİSADİ İNKİŞAFININ TƏMİN EDİLMƏSİNDƏ XÜSUSİ İQTİSADİ ZONALARIN ROLU*	44
Mahmut ÖZTÜRK *HIJRA AND ITS CONSEQUENCES ON THE WAY OF GOD*	49
Mahmut ÖZTÜRK *WITH AN EXTRAORDINARY LIFE STORY, Hz. MARY*	57
Mahmut ÖZTÜRK *SOME TERMS OF DIVINE HELP*	65
Ömer Sabuncu *OMAR'S CONSENTS*	75
Ömer Sabuncu *OMAR IN THE PERIOD OF THE PROPHET*	81
Ömer Sabuncu *OMAR'S PRE-ISLAMIC LIFE*	88
Cüneyt GÖKÇE *THE QUR'AN AND THE MUSLIM*	94
Cüneyt GÖKÇE *THE SIZE AND LIMIT OF OBEDIENCE IN ISLAM*	99

Kamala Tahsin KERIMOVA ***"THE KHOJALY MASSACRE THROUGH THE EYES OF THE KARABAKH PEOPLE"***	**103**
Tahirə Məmməd ***EXPRESSION OF RELIGIOUS AND NATIONAL IDENTITY IN THE WORKS OF MIR MOHSUN NAVVAB***	**110**
Sadettin PAKSOY, Merve KAPLAN ***ECONOMY OF SYMBOLIC GOODS***	**115**
Sadettin PAKSOY, Merve KAPLAN ***ART ECONOMY***	**118**
Mustafa DURDU ***SOCIO-ECONOMIC STRUCTURE OF BADEMLI VILLAGE IN ALADAĞ DISTRICT IN THE MIDDLE OF THE 19TH CENTURY***	**122**
 33 DAYS OF SIEGE IN SHUSHA AND 44 DAYS OF WAR IN KARABAKH	**132**
Gamze ŞEKEROĞLU ***DO THE DIRECTION OF ALTCOINS DEPEND ON BITCOIN?***	**136**
Firudin Rzayev ***TARİXİ M.Ö. VI-III MİNİLLİYƏ SÖYKƏNƏN QƏDİM TÜRK YURDU ŞUŞA***	**142**
Hanife AKGÜL ***EXAMINATION OF ATTACHMENT INJURIES OF MARRIED INDIVIDUALS IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES***	**150**
Hanife AKGÜL ***INVESTIGATION OF INDIVIDUALS LEVELS OF FORGIVENESS, SELF-SENSITIVITY AND SUBJECTIVE WELLNESS IN TERMS OF VIOLENT DIGITAL GAME PLAYING***	**161**
İsmayılova Aybaniz Arif ***QARŞILIQLI İNNOVASİYALAR ƏSASINDA DİLLƏRİN BİRLƏŞMƏSİNƏ***	**170**
Aynura Bekİrova ***THE METONYMIC EXPRESSIONS RELATED TO THE OPPOSITION "EDUCATED" AND "UNEDUCATED"***	**174**
Süleyman ÖZMEN ***CHANGING BALANCES IN SOUTH CAUCASUS AFTER 44 DAYS WAR, KEY AZERBAIJAN AND KEY ZENGEZUR***	**182**
Seher Selin ÖZMEN F.ü.f.d Göyərçin Abidqızı ***THE IMPORTANCE OF MANNA COUNTRY IN FOREIGN POLITICS OF THE URARTU STATE***	**191**
F.ü.f.d Göyərçin Abidqızı ***MƏMMƏD ƏMİN RƏSULZADƏ YARADICILIĞINDA MİLLİ İSTİQLAL İDEYALARI***	**197**
Orhan KÜÇÜK, Mohammed MOHAMMED ***DETERMINING THE IMPORTANCE OF UNLIMIT IMPROVEMENT AND SERVICE QUALITY FACTORS: A STUDY AT BAGHDAD UNIVERSITY***	**203**
Orhan KÜÇÜK ***DETERMINING THE IMPORTANCE LEVEL OF HEALTH EFFECT THEORY FACTORS IN ENTREPRENEURSHIP: THE CASE OF AZERBAIJAN***	**212**
Xalidə HƏMİDOVA ***MƏKTƏBƏQƏDƏR TƏHSİLDƏ EVOKATİV MENTORLUQ MODELİNİN TƏTBİQİ***	**218**
Nazilə ABDULLAZADƏ	**224**

AZƏRBAYCAN NƏSRİNDƏ ŞUŞA FACİƏLƏRİNİN BƏDİİ İNİKASI TARİXİ ZAMAN KONTEKSİNDƏ	
Abbasova Gülbəniz Heydər qızı	**231**
PROFESSOR M.SEYİDOVUN " QAM ŞAMAN VƏ ONUN QAYNAQLARINA ÜMUMİ BAXIŞ"KİTABI VƏ MİFOLOGİYANIN REALLIĞA ÇEVRİLMƏ İMKANLARI	
Hüseyin Miraç PEKTAŞ, Sevilay KARAMUSTAFAOĞLU, Orhan KARAMUSTAFAOĞLU	**234**
DESIGNING AN INQUIRY-BASED STEM ACTIVITY: EXAMPLE OF FORCE AND MOTION	
Hüseyin Miraç PEKTAŞ, Sevilay KARAMUSTAFAOĞLU, Orhan KARAMUSTAFAOĞLU	**243**
EXAMINATION OF CHEMISTRY PROSPECTIVE TEACHERS' QUALIFICATIONS TO PREPARE CONCEPTUAL CHANGE TEXTS	
MƏMMƏDOVA AFƏT TAPDIQ QIZI	**252**
TƏLİM VƏ TƏRBİYƏ ŞƏXSİYYƏTLƏRİN GÖZÜ İLƏ	
Sevinc SULTANOVA	**256**
AZAN SƏDALARI VƏ MUĞAM İNTONASİYALARININ VƏHDƏTİNDƏN YARANAN QƏLƏBƏ NƏFƏSLİ "QARABAĞ KOMPOZİSİYASI"	
Serap ÜNAL	**263**
IN THE TRADITIONAL ARTS OF TWO STATES AND ONE NATION FROM PROBLEM TO SOLUTION	
Səbinə BABAYEVA	**272**
QARABAĞ REGİONUNUN MƏDƏNİ TURİZM POTENSİALI	
Səkinə Əliyeva	**277**
GÖYÇƏ MAHALI ŞIVƏLƏRI VƏ MÜASIR TÜRKIYƏ TÜRKCƏSINDƏ IŞLƏNƏN ORTAQ TÜRK MƏNŞƏLI SÖZLƏRIN LEKSIK- SEMANTIK TƏHLILI	
Pənahlı Sura Tariyel qızı	**281**
MODAL SÖZLƏRLƏ KONTEKSTUAL MƏNA ARASINDA ƏLAQƏ (Azərbaycan dilinin materialları əsasında)	
KÖNÜL ZAUR QIZI ŞXƏLİYEVA	**285**
OXU TƏLİMİ PROSESİNDƏ ŞAGİRDLƏRİN NİTQ VƏ TƏFƏKKÜRÜNÜ İNKİŞAF ETDİRMƏYİN ƏHƏMİYYƏTİ	
Mete Sezgin, Taleh Mansurov	**287**
SELECTION OF DARK TOURISM DESTINATIONS IN KARABAKH ACCORDING TO MULTIPLE CRITERIA	
Mətanət MUSTAFAYEVA	**301**
"FƏRYAD" PYESİNDƏ KLASSİK ƏBƏBİ İRSƏ NƏSİMİ VƏ HÜRUFİLİK PERSPEKTİVİNDƏN BAXIŞ	
Nigar Həsənova	**305**
MOLLA PƏNAH VAQİFİN POEZİYASINDA LİNQVOPOETİK XÜSUSİYYƏTLƏR	

İKİ DEVLET BİR MİLLETİN GELENEKSEL SANATLARINDA SORUNSALDAN ÇÖZÜME

IN THE TRADITIONAL ARTS OF TWO STATES AND ONE NATION FROM PROBLEM TO SOLUTION

Doç. Dr. Serap ÜNAL

Süleyman Demirel Üniversitesi

ORCID NO: 0000-0003-2407-1789

ÖZET

İnsanın ilksel gereksinimlerinden kaynaklı düşünselliğinde, el becerisine dayalı olarak yarattığı alet yapımından itibaren günümüze kadar uzanan el sanatları, gelişim sürecinde kuşkusuz sanatsal kaygılar da taşıyarak salt işlevselliğinin yanı sıra duyumsallıkla birlikte estetik kavramını da üzerine almıştır.

Topluluklardan topluma ve ulusal topluma geçen insanın milli bilincini oluşturan en önemli unsur sayılan "kültür" yüzyılların, belki de binyılların taşıyıcılığında oluşmaktadır. Kültürün en önemli öğelerinden el sanatları ise özellikle 18.yüzyıldan itibaren sanat-zanaat ikileminde kavramsal bir kargaşa yaratmış, ancak "Arts and Crafts" ve "Bauhaus Ekolü" gibi akımların da etkisiyle tüm tartışmalara karşın yine aynı yüzyılda sanat kavramsallığına dâhil edilen "estetik" kavramıyla bu birliktelik yeniden tesis edilmiştir.

Zanaatın sanatla olan geçişkenliğinin, kültürel kapsamda geleneksel el sanatlarına ve sürdürülebilirliğine olumlu ya da olumsuz etkileri, günümüz kültür bilimcileri ve sanatçıları tarafından tartışılamaya devam etmektedir. Bu tartışmalar da eşsiz kültürel zenginliğe sahip Türk Dünyası geleneksel sanatlarını yakından ilgilendirmektedir.

Modernizmin sanata etkilerinin yanında küreselleşen dünyada Türk Milletinin kültür dünyasının sanat öğelerinin de korunma gereksinimi küreselleşmeye koşut olarak daha da önem kazanmaktadır. Baskın kültürlerin özellikle gelişmekte olan ülkelere olan kültürel basıncının etkilerine karşı korunmanın ilk hamlesi binlerce yılın getirisi olan milli kültürel değerlere sahip çıkmaktır. Bu çerçevede, "Somut Olmayan Kültürel Miras" kapsamında UNESCO tarafından kabul edilen sözleşmeler ve yürürlükte olan uygulamalar, kültürel koruma içeriğinde son derece kıymetlidir. Türkistan'dan Orta Avrupa'ya kadar yayılan geniş Türk kültür havzasının merkezi coğrafyasında yer alan Ön Asya ülkeleri, Azerbaycan ve Türkiye (Anadolu) üzerine çalışma yapılmış, geleneksel el sanatlarına örnek olarak nispeten ihmal edilen "çömlekçilik" üzerinden konu ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası, Sanat ve Zanaat, Geleneksel Sanatlar, Kültürel Miras.

ABSTRACT

The handicrafts, which have been created in the intellectuality of the primitive needs of man, based on hand dexterity, from the tool making to the present day, undoubtedly have artistic concerns in the development process, as well as the concept of aesthetics along with the sensuality, in addition to its pure functionality.

"Culture", which is considered the most important element forming the national consciousness of the people who pass from communities to society and national society, is formed in the carrier of centuries, maybe millennia. Handicrafts, one of the most important elements of culture, created a conceptual confusion in the art-craft dichotomy, especially since the 18th century, but with the effect of movements such as "Arts and Crafts" and "Bauhaus School", despite all the discussions, the concept of "aesthetics" was included in the art concept in the same century. This unity has been re-established.

The positive or negative effects of the transition of craft with art on traditional handicrafts and sustainability in the cultural context continue to be discussed by today's cultural scientists and artists. These discussions are closely related to the traditional arts of the Turkish World, which has a unique cultural richness.

In addition to the effects of modernism on art, the need to protect the art elements of the cultural world of the Turkish Nation in the globalizing world gains more importance in parallel with globalization. The first move to protect against the effects of cultural pressure of dominant cultures, especially on developing countries, is to protect national cultural values that have been the result of thousands of years. In this context, the conventions accepted by UNESCO within the scope of "Intangible Cultural Heritage" and the practices in force are extremely valuable in the context of cultural protection. Studies have been made on the Near Asian countries, Azerbaijan and Turkey (Anatolia) located in the central geography of the wide Turkish cultural basin spreading from Turkistan to Central Europe, and the subject has been discussed through the relatively neglected "pottery" as an example of traditional handicrafts.

Keywords: Turkish World, Arts and Crafts, Traditional Arts, Cultural Heritage.

GİRİŞ

Ulusal kültürlerin en önemli öğelerinden sayılan el sanatları, Platon'dan 18.yüzyıla kadar sanat ve zanaat ayrımı yapılmaksızın "güzel ve faydalı" şeyler olarak kabul ediliyordu. Modernizm akımı ve "estetik" kavramının da sanat betimlemelerine dâhil edilmesiyle birbirinden tamamen ayrılan ve iki zıt kavram haline getirilen sanat ve zanaat, güzel sanatlar kapsamında, o dönemlerin belki de en büyük bölünmesiydi. Buna karşın yine de zanaat tamamen "güzele varım ediminden" kaldırılamadı. Zira zanaat ya da el sanatları binlerce yıl öncesinde de vardı ve birçok kültür bilimci tarafından da sanatın kökeni olarak kabul ediyordu. Zanaat, kültürel zemini de göz ardı edilmeksizin "Arts and Crafts" (Sanatlar ve Zanaatlar) ve "Bauhaus Ekolü" gibi akımların da etkisiyle her şeye rağmen modern sanatlarda da kendine yer buldu.

Her ulusun ulusal kültür varlıkları kuşkusuz değerlidir. Milletlerin bünyesinde barınan maddi manevi her türlü kültür varlığı, etnografik de olsa birkaç yıllık değil yüzlerce yıllık hatta binlerce yıllık bir geçmişin ürünleridir. Türk Dünyası açısından baktığımızda da, Türkistan'dan (Orta Asya) Orta Avrupa'ya kadar uzanan son derece geniş bir Türk kültür coğrafyası karşımıza çıkar. Bu geniş kültür havzası içinde çeşitli nedenlerle gerçekleşen toplumsal yer değişimleri de ulusal kültürün zamanla daha da zenginleşmesine önemli katkılar sunmuştur. Bu iç coğrafi hareketlilikte karşılıklı olarak insanlar kendi yerleşik kültürlerini de taşıyarak günümüzün Somut Olmayan Kültürel Değerlerini yaratmışlardır.

Türk kültür havzasındaki hareketlilik sonucu oluşan kültürel yapının yoğunlaşarak en belirgin olduğu alan ise Ön Asya coğrafyasıdır. Anadolu ve Anadolu'yu Türkistan'a bağlayan Güney Kafkasya'yı kapsayan bu alanın iki devleti (tek milleti) Türkiye ve Azerbaycan bu bağlamda Türk kültürünün önemli temsilcileridir.

Türkler tarihin her devresinde, dünya uygarlığına değerli sanat eserleri armağan etmiş bir ulustur. Anadolu'da kurdukları medeniyetler dolayısıyla büyük bir kültür birikiminin olması, onu gittikleri her yere götürmeleri, Anadolu'nun sanat ve kültür merkezi tanınmasında önemli bir etken olmuştur. Yine coğrafyamızın sanat hazineleri ile dolu olması ile birlikte Asya'yı Avrupa'ya bağlayan bir köprü konumundaki coğrafi yapısı da önem arz etmektedir (Kahveci 2000:297).

Küreselleşmenin dünyamızı şekillendirdiği bir süreçte kuşkusuz milli kültür unsurları daha da önem kazanmıştır. Yirminci yüzyılın sonlarında sosyo-politik, sosyo-ekonomik, sosyo-kültürel ve teknolojik alanlarda ortaya çıkan küreselleşme kapsamında gelişmeler, toplumsal yaşam tarzlarına dolayısıyla da kültürel yapılarına önemli etkiler bırakmıştır. Bu etkileşim, egemen kültürleri öne çıkararak özellikle yerel kültürleri daha sorunlu bir kavram kargaşasına sürüklemiştir. Tüm bunlara karşın Somut Olmayan Kültürel Miras kapsamındaki UNESCO sözleşmeleri, yerel kültürel miras bağlamında oluşturulacak milli kültür politikaları açısından çok değerli bir fırsattır.

Bu çalışmada genel olarak, Türkiye ve Azerbaycan'da yaşayan/yaşatılmaya çalışılan özellikle maddi kültür unsurları, geleneksel Türk el sanatlarının (çömlekçilik örneği öne alınarak) güncel yapısı ve çözüme doğru yol alan sorunları ele alınmıştır.

SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS VE UNESCO

Küreselleştirilme gayretine tabi olan dünyamızda konuya ilişkin olarak, en çok yerel kültürel değerler olumsuz etki altındadır. Hegemonik baskın kültürlerin, sosyo-ekonomik koşulların da desteği ile kolayca nüfuz edebileceği bir dünya ortamında kuşkusuz Türk Dünyasının yerel kültürleri ve bu çerçevede geleneksel el sanatları da etki altında kalmaktadır.

Kültürel emperyalizm tezi emperyalizm tartışmalarının bir uzantısıdır. Emperyalizm veya başka bir ismiyle yayılmacılık ise bir devlet veya ulusun başka devlet veya ulusları kendi çıkarları doğrultusunda etkilemesidir. Kültür emperyalizmi de bu etkinin en yumuşak görünen tarafını, yani kültürel tarafını oluşturur ve başarıya ulaşma şansı çok yüksektir. Bu etki kendini gelişmiş ülkelerin az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin kültürlerini, özellikle kitle iletişim araçlarıyla etkilemesi şeklinde göstermektedir. Kitle iletişim araçlarının her geçen gün gelişmesi ve yaygınlaşması bu etkinin de artmasını ve yaygınlaşmasını olumlu etkilemektedir (Rzayeva, 2019: 78). Küreselleşmenin yarattığı bu olumsuz kültürel etkileşim, UNESCO'nun 17. Genel Konferansında (1972) kabul edilen "Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme" ile birlikte sonraki deklarasyonları ile bir nebze olsun yavaşlama ve yerel kültürleri koruma sürecini başlatmıştır.

Türkiye'nin 1983 yılında taraf olduğu bu sözleşme, amaç ve ilkeleri bakımından tarihi yapıları, sit alanlarını ve doğal alanları korumaya yönelik çalışmalar yürütmüş ve insanlığın binlerce yılda meydana getirdiği kültürel somut varlık ve yapıları ve bu yapıların içinde yer aldığı alanları korunması gereken kültürel ve doğal miras alanları olarak tanımlamıştır (Öcal, 2017:9). Salt somut kültürel mirası kapsayan 1972 sözleşmesi, somut olmayan kültür mirasını kapsamamasından dolayı eleştirilmiştir. Tartışmalı konferanslardan sonra kültür ve doğa miraslarının yanı sıra dille aktarılan, usta çırak ilişkisiyle kuşaktan kuşağa aktarılan geleneksel olarak öğrenilen 'Somut Olmayan Kültürel Miras'ın da korunması gerekliliği, 17 Ekim 2003 tarihinde 191 ülkenin çoğunluklu kabulüyle UNESCO'nun 32. Genel Konferansında imzalanarak yürürlüğe girmiştir.

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesinin somut olmayan kültürel mirası tanımlayan şu cümleleri dikkat çekicidir: "*Somut olmayan kültürel miras, toplulukların, grupların ve kimi durumlarda bireylerin, kültürel miraslarının bir parçası olarak tanımladıkları uygulamalar, temsiller, anlatımlar, bilgiler, beceriler ve bunlara ilişkin araçlar, gereçler ve kültürel mekânlar anlamına gelir. Kuşaktan kuşağa aktarılan bu somut olmayan kültürel miras, toplulukların ve grupların çevreleriyle, doğayla ve tarihleriyle etkileşimlerine bağlı olarak, sürekli biçimde yeniden yaratılır ve bu onlara kimlik ve devamlılık duygusu verir; böylece kültürel çeşitliliğe ve insan yaratıcılığına duyulan saygıya katkıda bulunur."* (Öcal vd. 2005:164)

SOKÜM-UNESCO SÜRECİNDE TÜRKİYE VE AZERBAYCAN

İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi (Beratları alınmış): Aralık 2020 tarihi itibariyle Türkiye'nin Somut Olmayan Kültürel Miras Listelerine kayıtlı 21 adet unsuru bulunmaktadır:

İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi

1. Meddahlık Geleneği (2008)
2. Mevlevi Sema Törenleri (2008)
3. Âşıklık Geleneği (2009)
4. Karagöz (2009)

5. Nevruz (Azerbaycan, Hindistan, İran, Kırgızistan, Özbekistan ve Pakistan ile ortak dosya (2009) (2016 yılında dosya Afganistan, Azerbaycan, Hindistan, Irak, İran, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Pakistan, Tacikistan ve Türkmenistan katılımı ile genişletilmiştir)

6. Geleneksel Sohbet Toplantıları (Yaren, Barana, Sıra Geceleri ve diğer, 2010)

7. Alevi-Bektaşi Ritüeli Semah (2010)

8. Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali (2010)

9. Geleneksel Tören Keşkeği (2011)

10. Mesir Macunu Festivali (2012)

11. Türk Kahvesi ve Geleneği (2013)

12. Ebru: Türk Kâğıt Süsleme Sanatı (2014)

13. İnce Ekmek Yapımı ve Paylaşımı Geleneği: Lavaş, Katrıma, Jupka, Yufka (Azerbaycan, İran, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye ile ortak dosya) (2016)

14. Geleneksel Çini Sanatı (2016)

15. Bahar Bayramı Hıdırellez (Makedonya ile ortak dosya) (2017)

16. Dede Korkut-Korkut Ata Mirası: Kültürü, Efsaneleri ve Müziği (Azerbaycan ve Kazakistan ile Ortak Dosya, 2018)

17. Geleneksel Türk Okçuluğu (2019)

18. Minyatür Sanatı (Azerbaycan, İran ve Özbekistan ile Ortak Dosya) (2020)

19. Geleneksel zekâ ve strateji oyunu: Togyzqumalaq, Toguz Korgool, Mangala / Göçürme (Kazakistan ve Kırgızistan ile Ortak Dosya) (2020)

20. Hüsn-i Hat, Türkiye'de İslam Sanatında Geleneksel Güzel Yazı (2021)

UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi

21. Islık Dili (2017) (https://www.unesco.org.tr).

Beratları alınmış temsili listede yer alan somut olmayan kültürel miras unsurları etnografik kapsamda tamamına yakını uygun olarak tespit edilmekle birlikte, başlangıcı binlerce yıl öncesine giden ve günümüzde Anadolu'nun birçok yerinde geleneksel olarak sürdürülmeye çalışılan "çömlekçilik" yer almamaktadır. Neolitik Dönemden günümüze kadar yaklaşık 9000 yıllık bir zanaat olan çömlekçilik Anadolu'da olduğu gibi Azerbaycan'da da sürdürülen önemli bie geleneksel el sanatıdır.

Anadolu çömlekçiliği, SOKÜM temsili listesinde yer almamaktadır. Asırlar boyu akışını kesintisiz sürdüren çömlekçilik, salt bir üretim tarzı olmayıp arkeolojik taşıyıcılığının yanısıra, sözlü kültür mirasında yer alan, manileri, ritüelleri olan korunma ve sürdürülebilirlik gereksinimi içinde derin bir halk kültürü, dolayısıyla Türk Kültürü'dür. Binlerce yıllık geçmişi olan, arkeolojik ve etnografik yüksek değerlere sahip Anadolu çömlekçilik kültürü, yok olma tehlikesine karşın direnerek de olsa varlığını sürdürmeye çalışmaktadır. Yanısıra, tüm bu özelliklerine rağmen, tespit edilen "Somut Olmayan Kültürel Miras Alanları" içinde yer almamaktadır. Benzer şekilde yerel kültürel çalışmalarda da bu konu dikkate alınmamaktadır. Oysa UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi kapsamındaki tüm uluslararası listelere göz attığımızda, bizden çok daha geç dönemlerde olmasına karşın birçok ülkede çömlekçiliğin (pottery) SOKÜM alanlarında yer aldığını görmekteyiz (Ünal, 2020:1079).

Azerbaycan'da da UNESCO ilişkilerinin başlangıcı 3 Haziran 1992 tarihinde Azerbaycan`ın UNESCO'ya üye kabul edilmesiyle başlamıştır. 1993 yılında UNESCO- Azerbaycan ilişkilerinin gelişmesi üzerine Azerbaycan Cumhuriyeti`nin eski cumhurbaşkanı Haydar Aliyev`in Fransa'ya resmi ziyarette bulunarak UNESCO Genel Direktörü Federico Mayor ile görüşmesi ve bu görüşmenin sonucu

olarak 1994 yılında Azerbaycan UNESCO Milli Komisyonunun kurulması, ardından 2004 yılında Azerbaycan Cumhuriyeti'nin UNESCO yanında Daimi Temsilciliğinin kurulması ve Azerbaycan`ın birinci hanımı Mehriban Aliyeva'nın UNESCO`nun İyi Niyet Elçisi seçilmesi ile UNESCO-Azerbaycan ilişkileri güçlenmiş ve hızla büyümeye başlamıştır. 2003 yılında Somut Olmayan Kültürel Miras Sözleşmesi`nin kabulünün ardından 2006 yılında Azerbaycan bahsi geçen sözleşmeye taraf olmuştur. 134 – IIIQ sayılı Sözleşme'nin Onaylanmasına Dair Kanun 2 Ekim 2006 tarihinde Azerbaycan Milli Meclisi tarafından kabul edilmiştir (Rzayeva, 2019:114).

Sözleşmeye taraf ülkelerin UNESCO -SÖKÜM Sözleşmesi doğrultusundaki süreçleri izleyen ve tavsiye kararları alan birim UNESCO Milli Komisyonu nezdinde kurulmuş olan Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi`dir. Hem Azerbaycan, hem de Türkiye`de Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi ve Somut Olmayan Kültürel Miras Danışma Kurulu, faaliyetlerini UNESCO Milli Komisyonu ve Kültür ve Turizm Bakanlığı ile birlikte yürütmektedir. SOKÜM çalışmalarında kurumsallaşmayı icracı birim olan Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma Eğitim Genel Müdürlüğü sağlamaktadır. Bunun dışında bir de sözü geçen müdürlüğe bağlı Somut Olmayan Kültürel Mirasın Yönetimi Şubesi oluşturulmuştur (Rzayeva, 2019:193).

Sözleşme üzerine Azerbaycan da küreselleşme karşısında somut olmayan kültürel miraslarını koruma kararı almış olup sözleşme gereği unsurları UNESCO- SOKÜM listesine tescil ettirmeye devam etmektedir. Azerbaycan somut olmayan kültürel mirasların devlet tescili listesine toplamda 5000 unsur dâhil edilmiştir. Bunlardan 2006- 2018 yılları arasında 11 unsur temsili liste, 2 unsur ise acil koruma gerektiren listeye dâhil olmakla toplam 13 unsur UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Listesinde yer almıştır (www.intangible.az). Bu unsurlar şunlardır:

1- 2008- Azerbaycan Muğamı,

2- 2009- Azerbaycan Âşık Sanatı,

3- 2010- Geleneksel Azerbaycan Halı Sanatı,

4- 2012- Tar Müzik Aleti ve Performans Sanatı,

5- 2013- Çevgan Geleneksel Karabağ Atüstü Oyunu,

6- 2014- Geleneksel Başörtüsü Kalağayı`nın Hazırlanması ve Kullanımı,

7- 2015- Lahıc Bakırcılık Sanatı,

8- 2016- Nevruz Bayramı

9- 2016- İnce Ekmek Yapma ve Paylaşma Kültürü: Lavaş, Jupka, Kartırma, Yufka

10- 2017- Dolmanın Hazırlanma ve Paylaşma Geleneği,

11- 2017- Kamança Müzik Aletinin Yapımı ve Sahne Performansı,

12- 2018- Dede Qorqud/ Korkyt Ata/ Dede Korkut Mirası: Destan, Masal ve Müzik,

13-2018- Yallı (Köçeri, Tenzere) Nahçivan Halk Oyunu (Rzayeva, 2019:117).

Nar Bayramı, geleneksel nar şenliği ve kültürü ile Minyatür sanatı, (Azerbaycan – İran– Türkiye – Özbekistan ile birlikte) 2020 yılında dâhil edilmiştir.

Azerbaycan'da da sözleşme sonrası Türkiye'de olduğu gibi ilgili bakanlıklar tarafından hazırlanan gerekli yasalar çıkarılmış ve listelerde belirlenen geleneksel sanatların gözetiminde koruma uygulamalarına geçilmiştir. Ancak ne var ki Ön Asya coğrafyasının genelinde zorluklarla sürdürülebilen ve kadim bir halk kültürünü temsil eden 9000 yıllık çömlekçilik (dulusçuluk), Türkiye listelerinde olduğu gibi Azerbaycan SOKÜM listelerinde de yer almamaktadır.

NEDEN ÇÖMLEKÇİLİK?

Neolitik Dönemin seramikli evresinde (yaklaşık MÖ. 7000) kilin ısıl yöntemle sertleştirilmesiyle işlevsel seramik yapımına başlanmıştır. Sonrasında da çarklı çömlekçiliğe (yaklaşık MÖ. 3500-Uruk) geçilmesiyle insanın ilk endüstriyel ve sanatsal kaygıları daha da öne alınarak kap formları ve bezekleri geliştirilmiş halde seramik üretimi devam etmiştir. Gordon Childe, bu dönemi insanlığın ilk devrimi olarak addeder.

Tarihsel önemi bu denli dikkate değer olan bir üretim tarzı, başlangıcından bugüne hala ilk yöntemleriyle günümüzde Anadolu'nun ve Azerbaycan'nın dolayısıyla Ön Asya coğrafyasının

Görsel 1. Gümüşhane Dölek Çömlekçiliği (https://www.karadenizhazineleri.com/tr)

Görsel 2. Sorkun'da Çömlek Yapımı (https://www.etonet.org.tr/haber/)

tamamına yayılmış birçok merkezinde direnerek de olsa sürdürülmektedir. Azerbaycan'da Nahçıvan ve Şeki Rayonu başta olmak üzere birçok çömlekçilik merkezinde bu kültür devam etmektedir. Aynı şekilde, Anadolu'nun Göller Bölgesi ve Konya Ovası kültür havzalarının öne çıktığı neredeyse tüm coğrafi bölgelerinde "çömlekçilik" bir halk kültürü olarak kendini göstermektedir.

Çömlekçilik yapılan bölgelerin genellikle Neolitik Dönemi yaşayan coğrafyalarda devam etmesi de araştırmaya değer bir başka konudur. Bu evreyi önemli uygarlıklarla birlikte yaşayan Ön Asya coğrafyasının çömlekçilik kültürü de dikkat çekici değil midir? Yaklaşık 9000 yıllık bir üretim tarzı olan çömlekçiliğin, hiç değişime uğramadan günümüzde de bazı bölgelerde tamamen aynı yöntemlerle yapılmaya devam etmesi, herşeyden önce son derece kıymetli bir kültür mirasıdır. Diğer yandan günümüz modern seramik sanatının çıkış noktası olması, seramik endüstrisine öncülük etmesi de çömlekçiliğe ayrı bir önem kazandırmaktadır.

Çömlekçilik ve seramik eserler, 18.yüzyılda sanat-zanaat tartışmalarının da merkezinde yer almış, modernizm akımında muhtemelen salt işlevselliğinden ötürü sanat kavramsallığından dışlanmıştır. Ancak yine aynı dönemin karşı çıkan, zanaatı göz ardı etmeyen akımları tarafından sanat ve zanaat,

Görsel 3. Şek ki'li Çömlekçi Şayip Usta
oğraf: Serap Ünal

Görsel 5. Şeki Yerel Çömlekçiliğinden Örnekler (Fotoğraf: Serap Ünal)

betimsel olarak yeniden yapılanmış, günümüz modern sanatlarında avangart uygulamalarla enstalasyon ve performans sanatına kadar kendine yer bulmuştur. Kültürel ve sanatsal açılımı çömlekçilik el sanatını daha da değerlendirmektedir. Nitekim günümüz kültür bilimcileri, sanatçıları ve akademisyenleri söz konusu duyarlılığı yansıtmak için çaba sarfetmektedir.

Çömlekçilik ve seramik, Türkiye'de akademik kongrelerde ve çalıştaylarda ele alınmaktadır. Birçok sosyal bilimci akademisyen bu konuda saha çalışmalarıyla ve yaptığı yayınlarla konunun önemini ortaya koymaktadır. Yanı sıra çömlekçiliğin kültürel değerlerinin el sanatı ile birlikte daha özenli değerlendirildiği, özellikle batılı ülkelerin bilim insanları ve gezginlerince seyahat programlarına alınarak turizm açısından da önemli bir değer yaratılmaktadır. Avanos çömlekçiliği bu konuda güzel bir örnek teşkil etmektedir.

Benzer şekilde Azerbaycan'da da bir sanat şehri olan Şeki bu konuda önderlik etmektedir. Azerbaycan'nın neredeyse tüm el sanatlarını bünyesinde barındıran Şeki merkez rayonunda mahallelerinin isimlerine bile el sanatlarının adı verilmiştir.

Şeki'de yaşayan el sanatlarından biri olan dulusçuluk (çömlekçilik), modern sanatıyla birlikte bu kentte

Görsel 6. Şeki ABAD Seramik Uygulama Merkezinde Uluslararası Seramik Sempozyumu ve Çalıştayı (2019) (Fotoğraf: Serap Ünal)

Görsel 7. 2019 Şeki ABAD Seramik Sempozyumu Çalıştay Sergisi (Fotoğraf: Serap Ünal)

çok güzel örnekler vermektedir. Şeki'de bu kapsamda ortaya konulan en güzel örnek, 2019 yılında icra edilen "Uluslararası Seramik Sempozyumu ve Çalıştayı" etkinliğidir. Zira 2019 Mayıs ayında

Azerbaycan devlet kuruluşu olan ASAN/ABAD organizasyonuyla Mir Teymur Memmedov küratörlüğünde düzenlenen uluslararası seramik sempozyumu, Amerika'dan Avrupa'ya, Asya'ya kadar dünyanın birçok ülkesinden seramik sanatçılarını Şeki'de toplamıştır. Dolayısıyla Şeki'de üretimsel, sanatsal ve kültürel zenginliği destekleyen bir manzara ile karşılaşmaktayız. Şeki çömlekçiliği, yarattığı motivasyonla aynı zamanda kenti çağdaş seramik sanatının önemli bir merkezi haline getirmiştir.

Nitekim dünyada ve ülkemizde bununla ilgili girişimler olduğu gibi örnekleri de vardır. Söz konusu düşünselliğin yansıdığı kentsel alanlar bazı şehirlerimizde karşımıza çıkmaktadır. Özellikle antik çömlekçilik geçmişleri olup, bu zanaatı geleneksel olarak sürdürme gayretinde olan Kütahya, Çanakkale, Avanos vb. bu şehirlerimizde yerel yönetimlerin ve Valiliklerin duyarlı yaklaşımları yerel kentsel kültürü uluslararası boyuta taşımak amacıyla güzel ve anlamlı girişimlerde bulunmaktadır. Bunun en güzel örneği; AB kapsamında, Avrupa Bölgesel İşbirliği Grubu (EGTC)'nin Avrupa'daki "seramik şehirlerini" bir araya getiren bir Avrupa Bölgesel İşbirliği grubu olan AEuCC (Agrupación Europea de Cooperación Territorial Ciudades de la Cerámica / Avrupa Bölgesel İşbirliği Şehirler Grubu-Seramik) grubu için yapılan başvurulardır.

Gücünü ve niteliğini kaynağındaki kültürel ve sanatsal özelliklerinden alan çömlekçilik kültürü, tüm bu çabalara karşın ne var ki kadim bir geleneksel el sanatı olarak her iki Türk Ülkesinin SOKÜM Temsili Listelerinde yer almamaktadır. Oysa ortak coğrafyamızda var olan bu geleneksellik özellikle Avrupa Birliği (AB) Bölgesel İşbirliği Grubu tarafından (üyelik aşamasında) yakından izlenmektedir. Bu grubu takip ettiğimizde, bizden çok daha geç dönemlerde çömlekçilikle tanışan ülkelerin "seramik şehirleri" olarak üyeliklerini görmekteyiz. Aynı şekilde seramik şehirleri üyelikleri tanımlanan ülkelerin de UNESCO-SOKÜM listelerinde geleneksel el sanatları arasında "çömlekçilik" yer almaktadır.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Son yüzyıla kadar devam eden sanat ve zanaat tartışmalarında sadece "eğlenceli ve faydalı işler" olarak kabul gören zanaat, özellikle 19.yüzyıl modern akım sanatçılarının da el sanatlarına ilgi göstermesi, buradan çıkışlı tasarım ve estetik kapsamında uygulamaları ve günümüzde de sanatın uç noktaları olan avangart performans sanata ve enstalasyon uygulamalara konu edildiğini görerek geleneksel sanatların salt kültürel biçemleri ile değil, kültürel özelliklerinin yarattığı değerlerle birlite modern sanatlarda da yer aldığını, bir şekilde rüştünü ispat ettiğini söyleyebiliriz.

Çömlekçilik ekseninde örnek olarak; Picasso'nun çömlek kaplar üzerine desen çalışmaları, Peter Voulkos'un Modern Sanat Müzelerinde yer alan dışa vurumcu çömlekleri ve ArtReview'in dünyanın 100 güçlü sanatçısı içinde ikinci olarak seçtiği Theaster Gates'in çömlekçiliği özüne alarak ilgiyle izlenen enstalasyonları ve performansları ise bu önermeye sadece birer örnektir.

Zanaatın sanatla olan geçişkenliğinin, elbette kültürel boyutta geleneksel el sanatlarına ve sürdürülebilirliğine küreselleşme evreninde menfi ya da müspet etkilerinin olabileceği bir gerçektir. Türk dünyasının geniş coğrafyasında merkezine Türkiye ve Azerbaycan'ı alarak ve geleneksel el sanatlarına da ihmal edilişinden dolayı çömlekçiliği öne çıkararak örneklenen bu çalışmanın temel amacı, 9000 yıllık bir kültürün yerel kültürler kapsamında canlandırılması, uluslararası boyutta sanatsal kazanımlarının sağlanması ve uygarlıkların topraklarımızda batıya göre çok daha erken var olduğunun belgelenmesidir.

KAYNAKÇA

Kahveci, M. (2000) Türk Dünyası Kültür ve Sanat Sempozyumu, Süleyman Demirel Üniversitesi, Editör: Ahmet Tevfik Köse, Altıntuğ Matbaası, s. 296-307.

Rzayeva, S. (2019) Küreselleşme ve Somut Olmayan Kültürel Miras İlişkisi: Azerbaycan Örneği, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Halkbilimi Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara.

Öcal, O. (2017) Türkiye'nin Somut Olmayan Kültürel Mirası, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, Editör: Oğuz Öcal, Ankara.

Öcal, O. (2005) Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi, Milli Folklor, Sayı:65, s.163-171.

https://www.unesco.org.tr/Pages/126/123/UNESCO-%C4%B0nsanl%C4%B1%C4%9F%C4%B1n-Somut-Olmayan-K%C3%BClt%C3%BCrel-Miras%C4%B1-Temsil%C3%AE-Listesi

Ünal, S. (2020). Somut Olmayan Kültürel Mirastan Bir Kesit; Isparta Çömlekçiliği, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 24 (3) , 1069-1079.